

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی (بازنگری شده)

مقطع دکترای

زبان شناسی

کارگروه ویژه زبان‌های خارجی و زبان شناسی

تصویبه هشتصد و بیست و هفتمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۲/۲/۱

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه درسی مقطع دکترای زبانشناسی

کمیته تخصصی:

کارگروه ویژه زبانشناسی

گرایش:

رشته: زبان شناسی

کد رشته:

مقطع: دکترا

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در هشتاد و بیست و هفتمین جلسه مورخ ۹۲/۲/۱، برنامه درسی بازنگری شده مقطع دکترای رشته زبان شناسی را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: برنامه درسی بازنگری شده مقطع دکترای رشته زبان شناسی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجراء است:

(الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

(ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می‌شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۹۲/۲/۱ جایگزین برنامه مقطع دکترای زبانشناسی مصوب یکصد و دوازدهمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۱۳۶۶/۱۱/۱۰ شد و برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند، لازم الاجراء است.

ماده ۳: برنامه درسی بازنگری شده مقطع دکترای رشته زبان شناسی در سه فصل: مشخصات کلی، جداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رأی صادرۀ هشتاد و بیست و هفتمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۲/۲/۱ درخصوص برنامه درسی مقطع دکترای رشته زبان شناسی:

۱. برنامه درسی بازنگری شده مقطع دکترای زبانشناسی که از طرف گروه زبان شناسی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند بازنگری است

حسین نادری منش
نایب رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی
دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

فصل اول

مشخصات کلی دوره دکترای

زبان‌شناسی

ساختار اجتماعی و تنوع زبانی موجود در ایران، این امکان را برای متخصصان رشته زبان‌شناسی در کشور فراهم آورده تا آنچه در آغاز دهه ۱۳۴۰ هجری شمسی در تنها یک دانشگاه کشور شکل گرفته بود و رشته‌ای فرعی در علوم انسانی آن ایام تلقی می‌شد، به دانشی ضروری در میان این علوم مبدل شود. این تحول چشمگیر، بهویژه در سه دهه اخیر، ضرورت غیرقابل انکار مطالعه علمی زبان را به گونه‌ای نهادینه ساخت که امروز دیگر وجود رشته آموزشی زبان‌شناسی، به نوعی اعتبار برای دانشگاه‌ها مبدل شده و شرایط کیفی پژوهش‌ها در این زمینه ایران را در رده کشورهای برتر جهان در زمینه زبان‌شناسی قرار داده است. شرایط فعلی این دانش در کشور به گونه‌ای است که ضرورت حضور فارغ‌التحصیلان رشته زبان‌شناسی در مجموعه وسیعی از نهادهای آموزشی و پژوهشی کشور، همچون فرهنگستان‌ها، آموزش و پژوهش، نهضت سوادآموزی، و نیز رسانه‌های همگانی و سازمان‌های ذیربیط، نظیر صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، امری حیاتی به حساب می‌آید. این همه، سبب می‌گردد تا به تلاش همیشگی پژوهشگران این رشته توجه شود و همواره سعی بر آن باشد تا دانشجویان زبان‌شناسی، بهویژه در مقطع دکتری در بالاترین سطح کسب آگاهی‌های بومی و جهانی قرار گیرند و به کمک این دسته از اطلاعات، در خدمت ارتقای سطح آموزشی و پژوهشی مطالعه زبان‌های ایرانی باشند.

آنچه ذکر شد، ضرورت بازبینی دروس و منابع تدریس واحدهای آموزشی مقطع دکتری زبان‌شناسی نظری را غیرقابل انکار می‌سازد و بهویژه اکنون که بنا به نامه شماره ۲۱/۴۷۷۶ مورخ ۸۹/۷/۷ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بر چنین ضرورتی تأکید شده است، فرصت مناسبی فراهم آمده است تا بومی‌سازی و روزآمد ساختن دروس و درسنامه‌ها مدنظر قرار گیرد و این بازبینی، به وظیفه‌ای اولیه برای مدرسان و پژوهشگران دانشگاه‌های کشور مبدل شود.

از آنجا که فارغ‌التحصیلان مقطع دکتری زبان‌شناسی، مدرسان و محققان آتی این کشور را تشکیل خواهند داد، بازبینی دروس و درسنامه‌های این دوره آموزشی با دو هدف اصلی صورت پذیرفته است. نخست، روزآمد ساختن مطالب درسی و تجدیدنظر در منابع تدریس، به گونه‌ای که شاخص بودن سطح آموزشی و پژوهشی زبان‌شناسی ایران استوار باقی بماند و از سطح مطلوب کنونی نیز فراتر رود. دوم، بومی‌سازی مواد آموزشی، به شکلی که پژوهشگران آتی کشور بتوانند از بهترین روش‌های پژوهشی در تحلیل مسائل زبان‌شناختی زبان‌ها و گویش‌های ایرانی بهره بگیرند و نتایج حاصل از پژوهش‌های خود را در سطح جهانی منعکس سازند.

(۱) تعریف:

زبان‌شناسی یکی از شاخه‌های علوم انسانی است که رده‌بندی‌های چند دهه اخیر، خود را در هیئت یکی از مهم‌ترین شاخه‌های علوم شناختی معرفی کرده است. زبان‌شناسی به مطالعه علمی زبان‌های طبیعی و توصیف رفتارهای واحدهای نظام زبان می‌پردازد. در این دانش، زبان از دو جنبه درون‌رشته‌ای و

میان رشته‌ای مورد بررسی قرار می‌گیرد و از این جمله اخیر، در همکنش با جامعه‌شناسی، عصب‌شناسی، روان‌شناسی، مطالعات فرهنگی، مطالعات ادبی و سایر زمینه‌های مرتبط قرار می‌گیرد.

(۲) هدف:

هدف اصلی از تأسیس دوره کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، با توجه به مصوب مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۲، تربیت زبان‌شناس برای خدمت در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و کاربردی در نظر گرفته شده است و در بازنگری حاضر نیز همین هدف عمدۀ مدتنظر قرار می‌گیرد، با این تفاوت که در این بازنگری، توجه به شرایط کنونی گسترش علوم و ویژگی‌های بومی این رشته از اهمیت ویژه‌ای برخوردار خواهد بود.

(۳) ضرورت و اهمیت:

با توجه به شرایط کنونی علوم در جهان و نقش عمدۀ ای که زبان‌شناسی به ویژه در علوم سناختی کسب کرده است، موجودیت جنین رشته‌ای در میان رشته‌های آموزشی و پژوهشی کشور، به نوعی هویت علمی مبدل شده است. اهمیت این موضوع در حدی است که زبان‌شناسی در حال حاضر در ایران، از فضای یک رشته صرفاً دانشگاهی گذر کرده و به اطلاعات بنیادینی مبدل شده است که آشنایی با آن در متون درسی مقاطع تحصیلی دوره‌های راهنمایی تحصیلی و دبیرستان به مثابه ضرورتی بارز آشکار شده است.

(۴) طول دوره و شکل نظام:

مطابق آئین‌نامه شماره ۲۱/۲۷۲۹ مورخ ۱۳۸۸/۳/۳۰ معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، طول مدت دوره دکتری زبان‌شناسی حداقل ۳۱۵ و حداکثر ۴۵ سال است که با توجه به ماده ۱۲ آئین‌نامه مذکور در صورت ضرورت و به پیشنهاد استاد راهنمای و تأیید گروه ذی‌ربط حداکثر تا یک نیمسال تحصیلی به این مدت افزوده خواهد شد.

دوره دکتری زبان‌شناسی همگانی به شیوه «آموزشی-پژوهشی» اجرا می‌شود. در شیوه «آموزشی-پژوهشی»، ۱۲ تا ۱۸ واحد درسی و ۲۴ تا ۱۸ واحد مربوط به رساله در نظر گرفته شده است که با عنایت به ماده ۵ آئین‌نامه فوق الذکر، در مجموع ۳۶ واحد را تشکیل می‌دهند.

۵) شرایط پذیرش:

دانشجویان دوره دکتری زبان‌شناسی همگانی، از میان فارغ‌التحصیلان دوره‌های کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی و آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان انتخاب خواهند شد. داوطلبان طبق آئین‌نامه آزمون‌های نیمه منمرکز ورودی دوره دکتری مورخ ۸۹/۸/۹ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گزینش خواهند شد.

۶) واحدهای درسی:

دانشجویان دوره دکتری زبان‌شناسی همگانی واحدهای درسی خود را با توجه به مواد مندرج در جدول شماره ۱ انتخاب خواهند کرد.

جدول (۱) تعداد واحدهای دوره دکتری زبان‌شناسی

ردیف	نوع درس	تعداد	ملاحظات
۱	دروس الزامی	۸	
۲	دروس اختباری	۱۰	
۳	رساله	۱۸	
۴	مجموع واحدهای آموزشی و پژوهشی (رساله)	۳۶	

فصل دوم

جداول دروس دوره دکترای زبان‌شناسی

جدول (۲) دروس الزامی دوره دکتری زبان‌شناسی

نام درس	ساعت	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۱۲۸	۱۲۸	۲۶	جمع	رساله	نظریه‌های نحوی	نظریه‌های معنی‌شناسی	نظریه‌های صرف	نظریه‌های واج‌شناسی	پیش‌نیاز یا زمان ارائه	درس	
		۱۰	۹	۸	۷																			
نظریه‌های واج‌شناسی	۲																							
نظریه‌های صرف	۲																							
نظریه‌های نحوی	۲																							
نظریه‌های معنی‌شناسی	۲																							
رساله	۱۸																							
جمع	۱۲۸																							

اخذ کلیه دروس جدول ۲ برای دانشجویان دوره دکتری زبان‌شناسی الزامی است.

جدول (۳) دروس اختیاری دوره دکتری زبان‌شناسی

نام درس	ساعت	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۱۲۸	۱۲۸	۲۶	جمع	رساله	فلسفه‌ی زبان	ردہ‌شناسی زبان	کاربردشناسی	بررسی زبان‌شناختی آثار ادبی فارسی	زبان‌شناسی نقش‌گر	۴-۳-۲	پیش‌نیاز یا زمان ارائه	درس		
		۱۰																									
فلسفه‌ی زبان	۲																								۶	۴-۳-۲	درس
ردہ‌شناسی زبان	۲																								۷	۴-۳-۲	درس
کاربردشناسی	۲																								۸	۴-۳-۲	درس
بررسی زبان‌شناختی آثار ادبی فارسی	۲																								۹	۴-۳-۲	درس
زبان‌شناسی نقش‌گر	۲																								۱۰	۴-۳-۲	درس

پیش‌تیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			۱۰ ۹ ۸ ۷	نام درس	۲۳ ۲۲ ۲۱
	۱	۲	۳			
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	زبان‌شناسی در جهان اسلام	۱۱
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	تشنه‌شناسی	۱۲
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	زبان و منطق	۱۳
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	روان‌شناسی زبان	۱۴
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	آواشناسی آکوستیکی	۱۵
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	زبان‌ها و گویش‌های ایرانی	۱۶
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	عصب‌شناسی زبان	۱۷
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	تحقیق آزاد	۱۸
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	تحلیل گفتمان	۱۹
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	زبان‌شناسی متن	۲۰
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	واج‌شناسی پیشرفته	۲۱
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	زبان‌شناسی آزمایشگاهی	۲۲
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	زبان‌شناسی زبان‌های اشاره‌ای	۲۳
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	جامعه‌شناسی زبان	۲۴
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	معنی‌شناسی واژگانی و باز نهادی موضوع‌ها	۲۵
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	مسئل میان رشته‌ای	۲۶
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	زبان‌شناسی سناختی	۲۷
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	صرف پیشرفته	۲۸
۴-۳-۲	۳۲		۳۲	۲	نحو زبان فارسی	۲۹

۴-۳-۲	۲۲		۲۲	۲	نحو پیشرفته	۳۰
۴-۳-۲	۲۲		۲۲	۲	مردم‌شناسی زبان	۳۱
۴-۳-۲	۲۲		۲۲	۲	سطالعات ناشنوایی	۳۲
۴-۳-۲	۲۲		۲۲	۲	زبان‌شناسی رایانشی	۳۳
۴-۳-۲	۲۲		۲۲	۲	فرهنگ‌نگاری	۳۴
۴-۳-۲	۲۲		۲۲	۲	اصطلاح‌شناسی	۳۵
۴-۳-۲	۲۲		۲۲	۲	زبان‌شناسی تاریخی و تطبیقی	۳۶
۴-۳-۲	۲۲		۲۲	۲	ادبیات از دیدگاه زبان‌شناسی	۳۷
۴-۳-۲	۲۲		۲۲	۲	زبان‌شناسی قضایی	۳۸
۴-۳-۲	۲۲		۳۲	۲	درس آزاد	۳۹
-	۱۸۸۸		۱۸۸۸	۵۸	جمع	

گروه آموزشی لازم است با توجه به تمایل و علاقه دانشجویان ۱۰ واحد از دروس جدول ۳ را برای دوره دکتری زبان‌شناسی ارایه نماید

فصل سوم

سرفصل دروس دوره دکترای زبان‌شناسی

سرفصل دروس الزامی دوره دکترای زبان‌شناسی

نظریه‌های واج‌شناسی

(Phonological Theories)

کد درس: ۰۱

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: تعداد ساعت:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
				پایه	نظری عملی
				الزامی	نظری عملی
				اختیاری	نظری عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی	ندارد آزمایشگاه:	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
کارگاه سمینار					

هدف: آشنایی با نظریات و رویکردهای مطرح در واج‌شناسی و به کارگیری آنها در تحلیل ویرگی‌های
واحی زبان‌ها و گویش‌های ایرانی

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

واج‌شناسی خود واحد و واج‌شناسی همخوان - واکه، واج‌شناسی وزنی، واج‌شناسی واژگانی، واج‌شناسی
وابستگی، واج‌شناسی نوایی، واج‌شناسی آزمایشگاهی و نظریه بهینگی

منابع پیشنهادی:

علاوه بر کتاب‌های زیر، استفاده از مقاله‌های تخصصی نیز پیشنهاد می‌شود.

Anderson, S.R. (۱۹۸۵). *Phonology in the Twentieth Century*. Chicago: The University of Chicago Press.

De Lacy, P. (ed.). (۲۰۰۷). *The Cambridge Handbook of Phonology*.

Cambridge: Cambridge University Press.

Gussenhoven, G. and Jacobs, H. (۲۰۰۵). *Understanding Phonology* (۲nd edition). London: Hodder Arnold.

- Kager, R. (1999). *Optimality Theory*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kenstowicz, M. (1994). *Phonology in Generative Grammar*. Oxford: Blackwell.
- McCarthy, J. (2008). *Doing Optimality Theory: Applying theory to data*. Oxford: Blackwell.
- Roca, I. and Johnson, W. (1999). *A Course in Phonology*. Oxford: Blackwell.

نظریه‌های صرف

(Morphological theories)

کد درس: ۰۲

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: -

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: ساعت:	نوع واحد:	جبرانی پایه	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:
اموزش تكميلي عملی: دارد	نadar	سفر علمي	الزامي	نظری عملی	
ازمايشگاه:	كارگاه	سمينار	اختياری	نظری عملی	

هدف: بررسی ساختار واژه‌ها و نظریه‌های رابط صرف در باره واژه، واژگان و واژه‌سازی

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

مطالعه ساختمان واژه و اجزاء آن در جارجوب نظریه‌های مطرح، بررسی تطبیقی نظریه‌ها، مطالعه مفاهیم صرفی بحث برانگیز در زبان‌ها، بررسی وجوده برجسته صرف زبان فارسی و به ویژه قواعد واژه سازی در این زبان

منابع پیشنهادی:

شقاقی، و. (در دست چاپ). صرف. تهران: سمت.

صادقی، ع. ا. (۱۳۷۰-۱۳۷۲). شیوه‌ها و امکانات واژه‌سازی در زبان فارسی. نشر دانش، سال یازدهم الی سیزدهم.

طباطبائی، ع. (۱۳۷۶). فعل بسط فارسی و واژه‌سازی. مرکز نشر دانشگاهی.

——— (۱۳۸۲). اسم و صفت مرکب در زبان فارسی. مرکز نشر دانشگاهی.

فرشیدورد، خ. (۱۳۸۶). دستور برای لغتسازی، فرهنگ پیشوندها و پسوندهای زبان فارسی، وزارت علم، تحقیقات و فناوری

.

کشانی، خ. (۱۳۷۱). استقاق سوئدی در زبان فارسی امروز. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

کلباسی، ا. (۱۳۷۱). ساخت استقاقی واژه در زبان فارسی امروز. تهران: پژوهشگاه.

——— (۱۳۸۶). وندهای استقاقی فعلی. فرهنگستان زبان و ادب فارسی.

مشیری، م. (۱۳۷۹). فرهنگ اتباع و اتباع‌سازی در زبان فارسی. تهران: انتشارات آگاهان ایده.

مقری، م. (۱۳۷۲). ترکیب در زبان فارسی. تهران: انتشارات توسعه.

Ackema, P. & Neeleman, A. ۲۰۰۷. *Beyond morphology*. Oxford: Oxford University Press.

Aitchison, J. ۱۹۹۴. *Words in the mind, an introduction to lexicon*. Oxford: Blackwell.

Anderson, S.R. ۱۹۹۲. *A-Morphous morphology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Aronoff, M. ۱۹۷۶. *Word formation in generative grammar*. Cambridge: MIT Press.

———. ۱۹۹۴. *Morphology by itself*. Cambridge: Cambridge University Press.

Aronoff, M. and Fudeman, K. ۲۰۰۰. *What is morphology*. Ma.: Malden: Blackwell Publishing.

Bauer, L. ۲۰۰۲. *Introducing Linguistic morphology*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

———. ۲۰۰۶. *Morphological productivity*. Cambridge: Cambridge University press.

Bendjaballah, S. Dressler, W.U. Pfeiffer, & O.E. Voeikova, M.D. ۲۰۰۲. *Morphology* ۱۰۰. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Beard, R. ۱۹۹۰. *Lexeme-Morpheme base morphology, a general theory of inflection and word formation*. Albany: State University of New York.

Cabré, M. T. ۱۹۹۹. *Terminology, theory, methods and application*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Carstairs-McCarthy, A. ۲۰۱۰. *The Evolution of Morphology*. Oxford: Oxford University Press.

Cruse, D.A. ۱۹۸۶. *Lexical semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dixon, R.M.W. & Aikhenvald A. Y. ۲۰۰۲. *Word, a cross-linguistic typology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Katamba, F. (ed.) ۲۰۰۴. *Morphology, critical concepts in linguistics*. London: Routledge.

Lieber, R. ۱۹۹۲. *Deconstructing morphology, word formation in syntactic theory*. Chicago: The University of Chicago Press.

- , ۱۹۹۲. *Morphology and lexical semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lieber, R. & Štekauer, P. ۱۹۹۴. *The Oxford handbook of compounds*. Oxford: Oxford University Press.
- Mathews, P.H. ۱۹۹۱. *Morphology*. ۳rd ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mel'čuk, Igor. ۱۹۹۷. *Aspects of theory of morphology*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Mel'čuk, Igor & Lieber, R. *Handbook of word-formation*. Amsterdam: Springer.
- Miller, D. Gary. ۱۹۹۷. *Complex verb formation*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Payne, Thomas E. ۱۹۹۷. Describing morphosyntax. Cambridge: Cambridge University Press.
- Pustejovsky, James. ۱۹۹۰. *The Generative lexicon*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Selkirk, E.O. ۱۹۸۲. *The Syntax of words*. Cambridge: MIT Press.
- Sadock, J.M. ۱۹۹۱. *Autolexical syntax*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Shaki, Mansour. ۱۹۷۱. *A Study on nominal compounds in New-Persian*. Praha: Nakladatelství Československe Akademie Ved.
- , ۱۹۷۷. *Principles of Persian bound phraseology*. Prague: Publishing House of the Czechoslovak Academy of Science.
- Spencer, A. ۱۹۹۱. *Morphological theory*. Oxford: Basil Blackwell.
- Spencer, A. & Zwicky A.M. (eds.) ۱۹۹۸. *The Handbook of morphology*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd.
- Stonham, John T. ۱۹۹۴. *Combinatorial morphology*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Stump, Gregory T. ۱۹۹۱. *Inflectional morphology, a theory of paradigm structure*. Cambridge: Cambridge University Press.

نظریه‌های نحوی

(Syntactic Theories)

کد درس: ۰۳

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: -

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: تعداد ساعت:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
				عملی	نظری
				پایه	عملی
				الزامی	نظری
				اختیاری	عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی			
سمینار	کارگاه	آزمایشگاه:			

هدف: معرفی، نقد و بررسی رویکردهای نحوی صورتگرا با تأکید بر برنامه کمینه‌گرا.

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

معرفی و بررسی عمدت‌ترین رویکردهای نحوی صورتگرا شامل دستور واژی- نقشی، دستور ساخت گروهی تعمیم یافته، دستور ساخت گروهی حسته بیان، نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی و برنامه کمینه‌گرا.

منابع پیشنهادی:

- Bockx, C. (۲۰۰۷). *Linguistic Minimalism: Origins, concepts, methods and aims*. Oxford: Oxford University Press.
- Everaert, M. and H. van Riemsdijk (eds.). (۲۰۰۷). *Syntax* (Vol. I-VI). Oxford: Blackwell Publishing.
- Freidin, R. and H. Lasnik (eds.) (۲۰۰۷). *Syntax: Critical concepts in linguistics* (Vol. I, II, III). London: Routledge.
- Hornstein, N. et al. (۲۰۰۵). *Understanding Minimalism*. Cambridge: Cambridge University Press.

Radford, A. (۲۰۰۴). *Minimalist syntax: Exploring the structure of English*. Cambridge: Cambridge University Press.

Radford, A. (۲۰۰۹). *Analyzing English Sentences: A Minimalist approach*. Cambridge: Cambridge University Press.

دبيرمقدم، م. (۱۳۸۹). زبان‌شناسی نظری: بیدایش و تکوین دستور زیشی (ویراست دوم، چاپ چهارم). تهران: انتشارات سمت.

مقالات‌های انتشار یافته در مجله‌های تخصصی بین‌المللی و داخلی در موضوع ساخت‌های نحوی زبان فارسی و پایان‌نامه‌های دکتری داخلی و خارجی در زمینه نحو زبان فارسی.

نظریه‌های معنی‌شناسی

(Semantics Theories)

کد درس: ۰۴

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: -

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: ساعت:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	عملی	دروس پیش‌نیاز:
				پایه	نظری	
				عملی	عملی	
				الزامی	نظری	
				عملی	عملی	
				اختیاری	نظری	
				عملی	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی	ندارد			
				آزمایشگاه:	کارگاه	
					سمینار	

هدف: نقد و بررسی و شناخت مختصات کارآمد و ناکارآمد نظریه‌های معنی‌شناسی معاصر؛ مطالعه رفتارهای معنایی واحدهای نظام زبان با توجه و پژوهش به زبان فارسی

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

نقد و بررسی نظریه‌های معنی‌شناسی: نظریه تحلیل مؤلفه‌ای، نظریه معنی‌شناسی مفهومی، معنی‌شناسی صوری، معنی‌شناسی شناختی بررسی و پژوهش در باب درک معنی؛ واحد یا واحدهای درک معنی؛ مطالعه و نقد مهمه‌ترین آرای فیلسوفان زبان و زبان‌شناسان در زمینه چیستی معنی زبان.

منابع پیشنهادی:

Allan, K. (۱۹۸۶). *Linguistic Meaning*. London: Routledge.

Allan, K. (۲۰۰۱). *Natural Language Semantics*. Oxford: Blackwell.

Cruse, D. Alan, *Lexical Semantics* (Cambridge: Cambridge University Press, ۱۹۸۶).

_____, *Meaning in Language: An Introduction to Semantics and Pragmatics* (Oxford: Oxford University Press, ۲۰۰۴).

Saeed, John I., *Semantics*, ۲nd ed. (Oxford/ Malden, Mass.: Blackwell Publishing, ۲۰۰۳).

Geeraerts, D. (۱۹۹۹). *Theories of Lexical Semantics*. Oxford: Oxford University Press.

Haser, V. (۲۰۰۰). *Metaphor, Metonymy, and Experientialist Philosophy: Challenging Cognitive Semantics*. Berlin: Mouton de Gruyter.

Jackendoff, R. (۱۹۹۷). *Foundations of Language: Brain, Meaning, Grammar, Evolution*. Oxford: Oxford University Press.

سرفصل دروس اختیاری دوره دکترای زبان‌شناسی

فلسفه‌ی زبان

(Philosophy of Language)

کد درس: ۵۰

تعداد واحد: ۲

- پیش‌نیاز:

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: ساعت:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
وزارت علم، تحقیقات و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی			پایه	نظری	عملی
			تخصصی	نظری	عملی
			اختیاری	نظری	عملی
					آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐
					سفر علمی ☐
					سینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐

هدف: آشنایی با دیدگاه‌های زبان‌شناسان، فیلسوفان و منکلمان درباره‌ی منشاء، ماهیت و چیستی زبان.

سرفصل: (۳۲ ساعت)

بورسی مقاومت و پدیدهایی مانند منشأ و گسترش زبان، ماهیت زبان و ویژگی‌های آن، رابطه‌ی زبان، اندیشه/شناخت و فرهنگ / اجتماع از دیدگاه‌های مختلف، و معنای معنا.

منابع پیشنهادی:

Bauer, Laurie, Janet Holmes & Paul Warren, *Language Matters* (Hampshire/New York: Palgrave Macmillan, ۲۰۰۷).

Byrne, Darragh & Max Kölbel (eds.), *Arguing about Language* (London/New York: Routledge, ۲۰۱۰)

Devitt, M. & X. R. Harley, *Philosophy of Language* (Oxford/ Malden, Mass.: Blackwell Publishing, ۲۰۰۶).

Harnish, Robert (ed.), *Basic Topics in the Philosophy of Language: Meaning, Speech Acts, and Communication; Sense and Reference; Opacity and Attribution of Attitude; Meaning and Truth* (New York, etc: Harvester Wheatsheaf, ۱۹۹۴).

Lakoff, George & Mark Johnson, *Philosophy in the Flesh: The Embodied Mind and Its Challenge to Western Thought* (New York: Basic Books, 1999).

Lycan, William G., *Philosophy of Language: A Contemporary Introduction*, 2nd ed. (London/ New York: Routledge, 2008).

ردہ شناسی زبان

(Typology of Language)

کد درس: ۰۶

نعداد واحد:

بیش تیاز: -

نوع واحد: نظری

هدف درس: هدف از این درس مقایسه دستور زبان‌های طبیعی و آشکارسازی الگوهای نظاممندی از تنواعات زبانی است. رده‌شناسی زبان این الگوها را جستجو می‌کند تا محدودیت‌های همگانی بر زبان‌ها را کشف و تدوین نماید.

سرفصل درسی: (۳۲ ساعت نظری)

در این درس، در این درس به بررسی موضوعات نظری درباره مقایسه زبان‌ها و ابزارهای لازم در این زمینه، بررسی تبیین‌های نقشگرایانه و تاریخی از تنوعات زبانی، ارائه و بررسی تمونهایی از همگانی‌های زبانی در زمینه‌های صرف، نحو و اجتناسی و معنی‌شناسی، و مطالعه تبیین‌های صورت‌گرایانه از همگانی‌های زبانی (نظریه گشتاری) میردادیم.

برخی منابع پیشنهادی:

Croft, William (1997). *Typology and Universals*, 2nd Edition. Cambridge University Press, UK.

Comrie, Bernard (1989). *Language Universals and Linguistic Typology*. University of Chicago Press, Chicago.

Givón, Talmy (1991). *A Functional-Typological Introduction*. Amsterdam:

- John Benjamins, ۱۹۹۱.
- Greenberg, Joseph H (۱۹۷۴). *Language Typology: A Historical and Analytic Overview*. The Hague, Mouton.
- Shopen, Timothy (ed.), *Language Typology and Syntactic Description, Vol. I: Clause Structure*, ۲nd ed. (Cambridge: Cambridge University Press, ۲۰۰۴).
- Shopen, Timothy (ed.), *Language Typology and Syntactic Description, Vol. II: Complex Constructions*, ۲nd ed. (Cambridge: Cambridge University Press, ۲۰۰۷).
- Shopen, Timothy (ed.). *Language Typology and Syntactic Description, Vol. III: Grammatical Categories and the Lexicon* (Cambridge: Cambridge University Press, ۱۹۸۹).
- Sterkenburg, Pietvan (ed.), *Unity and Diversity of Languages* (Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, ۲۰۰۸).
- Talmy, Leonard, *Toward a Cognitive Semantics, Volume I: Concept Structuring Systems* (Cambridge, Mass./London: The MIT Press, ۲۰۰۰).

کاربرد شناسی

(Pragmatics)

کد درس: ۰۷

تعداد واحد: ۲

- بیشتر باز:

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: تعداد ساعت:	نوع واحد:	چهارانی	نظری	عملی	دروس پیشنهادی:
				پایه	نظری	
					عملی	
				تخصصی	نظری	
					عملی	
				اختیاری	نظری	
					عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی				
				آزمایشگاه:	کارگاه	سمینار

هدف درس: هدف از این درس مطالعه ارتباط میان صورتهای زبانی و کاربران آن، و یا به عبارتی بررسی انتقال معنا از گوینده و دریافت آن توسط شنونده است.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

در این درس با اهمیت معنای مورد **نظری** و **عملی**، م مقابل معنای کلمات سازنده پاره گفتار، آشنا می شویم.

منابع پیشنهادی:

Mey, Jacob L (۲۰۰۱). *Pragmatics: An Introduction*. Balckwell Publisher.

Wechueren, Jef (۱۹۹۹). *Understanding Pragmatics*. Arnold.

Leech, Geofry (۱۹۸۳). *Principles of Disprograattics*. Routledge.

Levinsons.(۲۰۰۲)presumptive meaning CUP.

Verschueren, Jef, Jan-Ola Östman & Jan Blommarert (eds.), *Handbook of Pragmatics Manual* (Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, ۱۹۹۰).

Zienkowski, Jan, Jan-Ola Östman & Jef Verschueren (eds.), *Discursive Pragmatics* (Amsterdam/ Philadelphia; John Benjamins Publishing Company, 2011).

بررسی زبان‌شناختی آثار ادب فارسی

Linguistic analysis of Persian literary texts

کد درس: ۰۸

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ساعت:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی:
			عملی	نظری	
			پایه	عملی	
			تخصصی	نظری	
			اختیاری	عملی	
			نظری	عملی	
			عملی	نظری	
آموزش تكمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی			
					□ سفر علمی
					□ ندارد
					□ از مایشگاه:
					□ کارگاه
					□ سمینار

هدف: شناخت ویژگی‌های صرفی، نحوی، و معنایی آثار نظم و نثر فارسی از دو منظر همزمانی و درزمانی

سرفصل دروس: (۳۶ ساعت)

طبقه‌بندی زمانی مطالعه ادب فارسی؛ ساختهای دستوری زبان فارسی و سیر تحول این زبان در طول زمان از دوره باستان تا کنون؛ نقش ادبی زبان و عملکرد این نقش در تولید گونه‌های ادب فارسی؛ شیوه‌های تحلیل آثار ادب فارسی از منظر زبان‌شناسی؛ تحلیل دستوری- سبکی گونه‌های نظم و نثر فارسی از دیدگاه نظریه‌های زبان‌شناختی.

منابع پیشنهادی:

- ابوالقاسمی، م. (۱۳۷۵). دستور تاریخی زبان فارسی. تهران: سمت.
- _____ (۱۳۷۸). وازگان زبان فارسی دری. گلچین ادب.
- _____ (۱۳۸۰). تاریخ زبان فارسی. تهران: سمت.
- پاینده، حسین، گفتمان نقد: مقالاتی در نقد ادبی، و برایش ۲ (تهران: انتشارات نیلوفر، ۱۳۹۰).
- سجودی، فرزان، نشانه‌شناسی و ادبیات (تهران: انتشارات فرهنگ کاوش، ۱۳۸۴).
- ماهوتیان، ش. (۱۳۷۸). دستور زبان فارسی از دیدگاه رده‌شناسی، ترجمه م. سمانی. تهران: نشر مرکز.
- ناتل خالتری، ب. (۱۳۵۲). تاریخ زبان فارسی. ۳ جلد. تهران: بنیاد فرهنگ ایران.

_____ (۱۳۶۷) وزن شعر فارسی. تهران: انتشارات نوس.

Lazard, G. (۱۹۵۷). *Grammaire du Persan Contemporain*. Paris: Librairie C. Klincksieck.

Windfuhr, G. (....). *The Iranian Languages*. NY: Routledge.

زبانشناسی نقش‌گرا

(Functional linguistics)

کد درس: ۰۹

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: -

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: تعداد ساعت:	نوع واحد:	جبرانی پایه تخصصی اختیاری	نظری عملی نظری عملی نظری عملی نظری عملی نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐	سفر علمی ☐	کارگاه ☐	آزمایشگاه: ☐	سینیار ☐	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐

هدف: آشنایی با مسائل بنیادی و مطرح در سطح بین‌المللی در رویکرد نقش‌گرا به مطالعه زبان

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

تبیین‌های نقش‌گرایی در مورد سازوکارهای صوری و ساختاری موجود در زبان‌ها و کاربرد توصیف‌ها و تحلیل‌های مورد اهتمام این نحله در مطالعات زبانی؛ مباحث بنیادی و اساسی در نقش‌گرایی شامل (۱) تحلیل کلام/گفتمان توصیفی، (۲) تحلیل کلام/گفتمان انتقادی، (۳) ساخت اطلاع

منابع پیشنهادی:

Ertshirk-Shir, ?. (۲۰۰۷). *Information Structure: Syntax-Discourse interface*. Oxford: Oxford University Press.

Halliday, M.A.K. and Ch. Matthiessen, (۲۰۰۴). *An Introduction to Functional Grammar*. Oxford: Arnold.

Lambrecht, K. (۱۹۹۴). *Information Structure*. Cambridge: Cambridge University Press.

Butler, Christopher S., *Structure and Function: A Guide to Three Major Structural-Functional Theories, Part 1: Approaches to the Simplex Clause* (Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, ۲۰۰۳).

Butler, Christopher S., *Structure and Function: A Guide to Three Major Structural-Functional Theories, Part 1: From Clause to Discourse to Discourse and beyond* (Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1997).

Cole, Peter, *Radical Pragmatics* (New York: Academic Press, 1981).

Dik, Simon C. & Kees Hengeveld, *The Theory of Functional Grammar: The Structure of the Clause, Complex and Derived Constructions*, part 1 and 2, 2nd ed. (The Hague/ Paris/ New York: Mouton de Gruyter, 1997).

Foley, William A. & Robert D. Van Valin, *Functional Grammar and Universal Grammar* (Cambridge: Cambridge University Press, 1984).

Halliday, M. A. K. [& M. I. M. Mattiessen], *An Introduction to Functional Grammar* (London: Arnold, 1994).

Hopper, Paul J., "Emergent grammar", in *Proceedings of the Berkeley Linguistic Society*, 17 (1988), pp. 129-157.

Van Valin, Robert D., Jr., *Syntax: Structure, Meaning and Function* (Cambridge: Cambridge University Press, 1997).

_____, *Exploring the Syntax-Semantics Interface* (Cambridge: Cambridge University Press, 2000).

زبان‌شناسی در جهان اسلام

(Traditional Linguistics in Islam)

کد درس: ۱۰

نعداد واحد:

لمسیاز:-

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: تعداد ساعت:	نوع واحد	جبرانی	نظری عملی	دروس پیشنهادی:
			پایه	نظری عملی	
			تخصصی	نظری عملی	
			اختیاری	نظری عملی	
آموزش تكمیلی عملی: دارد	نادرد	سفر علمی			
SEMINAR	کارگاه آزمایشگاه				

هدف درس: هدف از این درس آشنایی با مطالعات زبانی در جهان اسلام در دوره‌های مختلف در زمینه هایی همچون آواشناسی، صرف، نحو و معنی‌شناسی است.

سrfصل درس: (٣٢ ساعت نظی)

در این درس به بررسی رویکردهای دانشمندان مسلمان و تحول و تکامل نظریه‌های زبانی نزد آنان، دیدگاه قدمای مسلمان در زمینه صرف و نحو در سه دوره (ظهور مکتب بصره و کوفه در سده دوم و سوم، ظهور مکتب بغداد در سده چهارم، و شرح و تلخیص در سده پنجم تا دهم، رویکرد علمای بلاغت به مسائل نحوی (سده پنجم تا هشتم)، مقایسه صوت‌شناسی سیبیویه و ابن‌سینا (سده دوم و چهارم)، و رویکرد علمای بلاغت، منطق و اصول فقه در زمینه معنی‌شناسی می‌پردازیم.

منابع پیشنهادی:

Bohas, J. and Guillaume, J. and Kouloughli, D.E (1990). *The Arabic Linguistic Tradition*, Routledge, London and New York.

Versteegh,K (1997). *The Arabic Linguistic Tradition*, Routledge, London.

Versteegh, C. H. M., *Greek Elements in Arabic Linguistic Thinking* (Leiden: E. J. Brill, ۱۹۷۷).

Versteegh, Kees, *Landmarks in Linguistic Thought III: The Arabic Linguistic Tradition* (London/ New York: Routledge, ۱۹۹۸).

Versteegh, K. & G. Carter (eds.), *Studies in the History of Arabic Grammar* (Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamin's Publishing Company, ۱۹۸۷, ۱۹۹۰).

انطاکی، محمد (۱۳۷۲ش). آواشناسی زبان عربی، ترجمه قاسم بستانی، جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران ائیس، ابراهیم (۱۳۸۴ش). آواشناسی زبان عربی، ترجمه ابوالفضل علامی و صفر سفیدرو، انتشارات اسوه تهران.

بواس، جی و همکاران، سیر زبان‌شناسی در جهان اسلام: دیرنیه‌ی زبان‌شناسی عربی، ترجمه‌ی سید علی میرعمادی (تهران: رهنما، ۱۳۷۶).

سمانی، مهدی، تاریخچه‌ی آواشناسی و سهم ایرانیان (تهران: نظر مرکز، ۱۳۸۸).

ضیف، شوقي، تاریخ و تطور علوم بلاغت، ترجمه‌ی محمدرضا ترکی (تهران: سمت، ۱۳۸۳).

فهصی حجازی، محمود (۱۳۷۹ش). زبان‌شناسی عربی، ترجمه حسین سبدی، انتشارات آستان قدس رضوی و سمت، تهران.

نشانه‌شناسی

(Semiotics)

کد درس: ۱۱

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: -

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: تعداد ساعت:	نوع واحد:	جبرانی پایه	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:
آموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی	اختیاری	نظری عملی	
سمینار	کارگاه	از مایشگاه:			

هدف: شناخت "نشانه" و تنوع نشانه‌ها، شناخت روش‌های کاربرد نشانه‌شناسی در مطالعه نظام‌های نشانه‌ای.

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

آشنایی با آرای بنیانگذاران دانش نشانه‌شناسی؛ فردینان دو سوسور، جارلز ستدرس پیرس؛ شناخت شیوه طبقه‌بندی نشانه‌ها؛ آشنایی با نظام‌های نشانه‌ای به متابه نظام و دستگاه انتقال معنی؛ نشانه‌شناسی از منظر ساختگرایان و پس‌ساختگرایان؛ محدوده مطالعات نشانه‌شناسی؛ پژوهش در زمینه نظام‌های نشانه‌ای.

منابع پیشنهادی:

شعیری، حمیدرضا، تجزیه و تحلیل نشانه‌معناشناختی گفتمان (تهران: سمت، ۱۳۸۵).

_____، معنایکاوی: به سوی نشانه‌شناسی اجتماعی (تهران: انتشارات علم، ۱۳۸۹).

_____ نشانه‌شناسی کاربردی، ویرایش دوم (تهران: نشر علمی، ۱۳۸۷).

Chandler, Daniel, *Semiotics: The Basics* (London: Routledge, Taylor & Francis Group, ۲۰۰۷).

Cobley, Paul (ed.), *The Routledge Companion to Semiotics* (London/ New York: Routledge, Taylor & Francis Group, ۲۰۱۰).

Halliday, Michael A. K., *Language as Social Semiotic: The Social Interpretation of Language and Meaning* (London: Edward Arnold, ۱۹۷۸).

_____, *Language and Society*, vol. ۱۱, ed. Jonathan Webster (London/ New York: Continuum, ۲۰۰۷).

Kress, Gunther & Theo van Leeuwen, *Reading Images: The Grammar of Visual Design*, ۲nd ed. (London/ New York: Routledge, Talor & Francis Group, ۲۰۱۱).

Lotman, Yuri M., *Universe of the Mind: A Semiotic Theory of Culture*, trans. Ann Shukman (London/ New York: I. B. Tauris Publishers, ۱۹۹۰).

Nöth, Winfried, *Handbook of Semiotics* (Bloomington & Indianapolis: Indiana University Prees, ۱۹۹۰, paperback ۱۹۹۰).

Scollon, Ron, *Discourses in Place: Language in the Material World* (London/ New York: Routledge, ۲۰۰۲).

van Leeuwen, Theo, *Introducing Social Semiotics* (London/ New York: Routledge, Taylor & Francis Group, ۲۰۰۵).

زبان و منطق

(Language and Logic)

کد درس: ۱۲

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: -

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد:	نوع واحد	تعداد احد:	چهارانی نظری	دروس پیشنهادی:
				عملی	
				نظری پایه	
				عملی	
				تخصصی نظری	
				عملی	
				اختیاری نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐				
				آزمایشگاه: کارگاه	سمینار

هدف درس: هدف از این درس بررسی منطق معيار شامل منطق گزاره‌ها و منطق محمولات است. در این درس دانشجو با بحث‌های اصلی منطق جدید، تحلیل زبان طبیعی و ترجمه جمله‌های زبان طبیعی به زبان صوری و آن جنبه از معنای جملات که به صدق و کذب آنها مربوط می‌شود آشنا می‌گردد.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت نظری)

در این درس همچنین، به مقایسه زبان صوری منطق جدید که زبان ساختگی است با یک زبان طبیعی (زبان فارسی معيار) پرداخته می‌شود. مباحث دیگر شامل بررسی رابطه زبان‌شناسی با منطق و زبان موضوعی و فرازبان، بررسی نحو، معنی‌شناسی و قواعد استنتاج منطق گزاره‌ها و بررسی معادل ادات‌های منطقی در زبان فارسی، مقایسه نسبت‌های استلزم، تضاد، داخل در تضاد، و تناقض، بررسی نحو، معنی‌شناسی و قواعد استنتاج منطق محمول‌ها و بررسی موضوعاتی چون نسبت این‌همانی، نظریه اوصاف خاص راسل، ساختار اوصاف خاص و عام در زبان فارسی است

منابع پیشنهادی:

دین‌محمدی، غلامرضا (۱۳۸۴). زبان و منطق. انتشارات دانشگاه تهران.

Allwood, J. and L.G. Anderson (1986). *Logic in linguistics*, Cambridge University Press, London.

Gamut, L.T.F (۱۹۹۱). *Logic, language, and meaning*, Cambridge University Press, Chicago and London.

McCawley, J (۱۹۹۱). *Everything that linguists have always wanted to know about logic but were ashamed to ask*, ۴th edition, Chicago University Press.

روان‌شناسی زبان

(Psycholinguistics)

کد درس: ۱۳

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:-

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ساعت:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	عملی	دروس پیش‌نیاز:
				پایه	نظری	
					عملی	
				تخصصی	نظری	
					عملی	
				اختیاری	نظری	
					عملی	
آموزش تكمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐	سفر علمی ☐					
کارگاه آزمایشگاه: ☐	سمینار ☐					

هدف: آشنایی با اصول و مبانی دانش روان‌شناسی زبان در رابطه با مباحث پردازش و یادگیری زبان

سرفصل درس: (۲۲ ساعت)

دامنه مطالعات روان‌شناسی زبان؛ تاریخچه روان‌شناسی زبان؛ نظام ارتباطی زبان انسان و حیوانات؛ شالوده‌های زیستی زبان؛ مبانی عصب‌شناختی و عملکرد ساختار مغز؛ واژگان ذهنی؛ رابطه زبان و حافظه؛ دیدگاه‌ها و مدل‌های تولید و درک گفتار؛ پردازش سنتیداری، دیداری و خوانداری؛ زبان‌آموزی کودک؛ دوزبانگی و رابطه زبان و شناخت.

Carroll, D.W. (۲۰۰۸). *Psychology of language* (۵th ed.). Thomson, Wadsworth.

Field, J. (۲۰۰۷). *Psycholinguistics: A resource book for students*. London: Routledge.

_____. (۲۰۰۵). *Language and the mind*. London: Routledge.

_____. (۲۰۰۴). *Psycholinguistics: The key concepts*. Rouyledge.

Friederici, A. D. & G. Thierry. (۲۰۰۸). *Early language development*. Amsterdam: John Benjamins Publication Company.

Gass, S. M. & Selinker, L. (۲۰۰۸). *Second language acquisition: An introductory course*. Routldge.

Harley, T. (۱۹۸۷). *The psychology of language: From data to theory* (۳rd ed.). Hove: Psychology Press. Previous editions published in ۱۹۸۱ and ۱۹۹۰.

Kess, J. (۱۹۹۲). *Psycholinguistics*. Amsterdam: John Benjamins Publication Company.

O'Grady, W. (۱۹۹۰). *How children learn language*. Cambridge: Cambridge University Press.

Tomasello, M. (۱۹۹۷). *The new psychology of language*. Lawrence Erlbaum Associates.

Taylor & Francis (۱۹۸۷) *The psychology of language; From data to theory*. Trevor Harley, ۳rd edition.

آواشناسی آکوستیکی

(Acoustic Phonetics)

کد درس: ۱۴

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز:-

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: ساعت:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی:
			عملی	نظری	
			پایه	عملی	
			تحصیلی	نظری	
			اختری	عملی	
			آزمایشگاه	سفر علمی	آموزش تكمیلی عملی: دارد
			کارگاه	نمایندگان	آزمایشگاه:

هدف: آشنایی با مفاهیم و نظریه‌های اصلی در آواشناسی آکوستیکی و به کارگیری آنها در تحلیل ویژگی‌های آوازی اوجی زبان‌ها و گویش‌های ایرانی

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

اهمیت آواشناسی آکوستیکی در مطالعات زبانی، مفاهیم پایه (شامل تولید و انتشار صوت، بسامد، دامنه نوسان، دیرش، انواع موج صوتی)، نظریه آکوستیکی تولید گفتار (نظریه منبع و صافی)، شیوه‌های تحلیل صوت، ویژگی‌های صوت شناختی واکه‌ها، همخوان‌ها و عناصر نوایی گفتار

منابع پیشنهادی:

سینتا، س. (۱۳۷۷). آواشناسی فیزیکی زبان فارسی (توصیف مشخصه‌های صوت شناختی و اوج‌های زبان فارسی). اصفهان: نشر گلها.

فرای، دی. بی. (۱۳۶۹). فیزیک گفتار: مقدمه‌ای بر آواشناسی آکوستیک. ترجمه دکتر نادر جهانگیری. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.

Johnson, K. (۱۹۹۷). *Acoustic and Auditory Phonetics*. Oxford: Blackwell.

Ladefoged, P. (۱۹۹۶). *Elements of Acoustic Phonetics* (۲nd ed.). Chicago and London: The University of Chicago Press.

- Johnson, K. (1997). *Acoustic and Auditory Phonetics*. Oxford: Blackwell.
- Ladefoged, Peter, *Phonetic Data Analysis* (Oxford: Blackwell, 1993).
- _____, *Elements of Acoustic Phonetics*, 2nd ed. (Chicago: University of Chicago Press, 1996).
- Ladefoged, P. & I. Maddieson, *The Sounds of the World's Languages* (Oxford: Blackwell., 1996).
- Boersma, Paul & David Weenink, *Praat: Signal Analysis Software*.
- Liberman, P. and Blumstein, S.E. (1988). *Speech Physiology, Speech Perception, and Acoustic Phonetics*. (Cambridge Studies in Speech Science and Communication). Cambridge: Cambridge University Press.
- Pickett, J.M. (1999). *The Acoustics of Speech Communication: Fundamentals, Speech Perception theory, and Technology*. Boston: Allyn and Bacon.
- Stevens, K. N., *Acoustic Phonetics* (Cambridge, MA: MIT Press, 1992).
- Kent, R.D. and C. Read. (1992). *The Acoustic Analysis of Speech*. London: Singular publishing Group.

زبان‌ها و گویش‌های ایرانی

(Iranian Languages and Dialects)

کد درس: ۱۵

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ساعت:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
				نظری	عملی
				پایه	نظری
				عملی	عملی
				تخصصی	نظری
				عملی	عملی
				اختیاری	نظری
				عملی	
آموزش تكمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی				
					آزمایشگاه: کارگاه سینیار

هدف: آشنایی با جایگاه ویژه زبان‌ها و گویش‌های ایرانی که در گستره وسیعی از کره خاک گویشور دارند و از محدود زبان‌هایی هستند که از آنها آثار تاریخی مکتوب قابل توجهی بجا مانده است.

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

آشنایی با مباحث آوازی، واجی، صرفی و نحوی زبان‌ها و گویش‌های ایرانی و ویژگی‌های رده‌شناختی آنها؛ بررسی سیر تحول و تکوین این زبان‌ها و گویش‌ها.

منابع پیشنهادی:

اشمیت، ر.، راهنمای زبان‌های ایرانی، ترجمه‌ی آرمان بختیاری و همکاران (تهران: ققنوس، ۱۳۸۳) [۱۹۸۹].

رضابی باغبیدی، ح.، «تاریخ زبان‌های ایرانی»، در داتره المعارف بزرگ اسلامی، به کوشش کاظم موسوی یجنوری، دایره‌المعارف بزرگ اسلامی، (۱۳۸۸).

حسن‌دوست، م.، خرهنگ تطبیقی- موضوعی زبان‌ها و گویش‌های ایرانی نو (تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ۱۳۸۹).

گریمی دوستان و باقری، ۱۳۹۰ ساخت اضافه در زبان‌های ایرانی، انتشارات سخن، تهران.

- Dabir-Moghaddam, M. (۲۰۰۷). "Internal and External Forces in Typology: Evidence from Iranian Languages". *Journal of Universal Language*.
- Dabir-Moghaddam, M. (۲۰۰۸). "On agent clitics in Baluchi in comparison with other Iranian languages", In Jahani, Korn and Titus (eds.) *The Baloch and others*. Verlag.
- Windfuhr, G. (۲۰۱۲). *The Iranian Languages*. NY: Routledge.

عصب‌شناسی زبان

(Neurolinguistics)

کد درس: ۱۶

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ساعت:	نوع واحد:	چهارانگی	نظری	عملی	دروس پیش‌نیاز:
				پایه	نظری	
				عملی	نظری	
				تخصصی	نظری	
				عملی	نظری	
				اختیاری	نظری	
				عملی	نظری	
آموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی	دارد	نداز	دارد	آموزش تکمیلی عملی: دارد
				کارگاه	آزمایشگاه	آزمایشگاه: کارگاه
				سمینار		سمینار

هدف: آشنایی با مفاهیم بنیادین و دیدگاه‌های نوین دانش عصب‌شناسی زبان

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

روند تکوین دانش عصب‌شناسی زبان، ساختارهای مغزی و کارکردهای زبانی و شناختی نیمکره‌های راست و چپ، سوبرتری، دیدگاه‌های کلاسیک و مدرن، روش‌های گردآوری داده‌ها، زبان‌پریشی بزرگ‌سال و کودک، انواع و نشانه‌های آنها، نظریه‌های دستوری و پردازشی عصب‌شناسی زبان، اختلالات رشدی، خوانش‌پریشی و نوشتاب‌پریشی، بیماریهای زوال مغز و دوزبانگی

منابع پیشنهادی:

- Ahlsén, E. (۲۰۰۶). *Introduction to Neurolinguistics*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Fabbro, F. (۱۹۹۹). *The Neurolinguistics of Bilingualism*. Psychology Press Ltd, Publishers.
- Ingram, J. (۲۰۰۷). *Neurolinguistics: An Introduction to Spoken Language Processing and its Disorders*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Obler, L., and K. Gjerlow. (۱۹۹۹). *Language and the Brain*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Pulvermüller, F. (۲۰۰۴). *The Neuroscience of Language*. Cambridge: Cambridge University Press.

Rice, M., and S. Warren. (٢٠٠٤). *Developmental Language Disorders*.
London: Laurence Erlbaum associates.

تحقیق آزاد

(Open research)

کد درس: ۱۷

تعداد واحد: ۲

پیشنهاد:

نوع واحد: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: تعداد ساعت:	نوع واحد:	جبرانی پایه تخصصی اختیاری	نظری عملی نظری عملی نظری عملی نظری عملی	دروس پیشنهاد:
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ ازماشگاه ☐	SEMINAR			آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ سفر علمی ☐

هدف: فراهم آوردن امکان تحقیق در زمینه مورد نظر دانشجو با نظارت استاد و ارائه مقاله.

سرفصل دروس: (۳۲ واحد)

به مقتضای مورد

منابع پیشنهادی: به مقتضای مورد

تحلیل گفتمان

(Discourse Analysis .)

کد درس: ۱۸

توع درس: نظری

پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: تعداد ساعت:	نوع واحد	جبرانی نظری	دروس پیش‌نیاز:
				عملی
				نظری
				پایه
				عملی
				نظری
				عملی
				اختیاری
آموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی		
				آزمایشگاه: کارگاه
				سینار

هدف: آشنایی با آخرین روی کردها و دستاوردها در حوزه تحلیل گفتمان و تحلیل انتقادی گفتمان، و توان افزایی در این حوزه

سرفصل: (۳۲ ساعت)

معرفی روی کردهای مختلف به تحلیل گفتمان، و بررسی موضوع های مطرح در مطالعات گفتمانی

منابع پیشنهادی:

Brown, Gillian and George Yule, *Discourse Analysis* (Cambridge, etc: Cambridge University Press, ۱۹۸۳).

_____, *Language and Power*, ۲nd ed. (London/ New York: Longman, ۲۰۰۲).

_____, *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*, ۲nd ed. (London/ New York: Longman, ۲۰۱۰).

Fowler, Roger, R. Hodge, Gunther Kress & Tony Trew, *Language and Control* (London/ Boston/ Henley: Routledge & Kegan Paul, ۱۹۷۹).

Halliday, Michael A. K., *Language as Social Semiotic: The Social Interpretation of Language and Meaning* (London: Edward Arnold, ۱۹۷۸).

_____, *Linguistic Studies of Text and Discourse*, vol. ۱, ed. Jonathan Webster (London/ New York: Continuum, ۲۰۰۲).

_____, *An Introduction to Functional Grammar*, revised by M. I. M. Mattiessen (London: Arnold, 1994).

_____, *Language and Society*, vol. 14, ed. Jonathan Webster (London/New York: Continuum, 1995).

Johnstone, Barbara, *Discourse Analysis* (Malden, MA/Oxford/Victoria: Blackwell Publishing, 2nd ed., 1998).

Milss, Sara, *Discourse: The New Critical Idiom* (London/New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 1997, 2nd ed. 1998).

van Dijk, Teun A. (ed.), *Handbook of Discourse Analysis, Volume 1: Disciplines of Discourse* (London, etc: Academic Press, Harcourt Brace Jovanovich Publishers, 1980).

_____, (ed.), *Handbook of Discourse Analysis, Volume 2: Dimensions of Discourse* (London, etc: Academic Press, Harcourt Brace Jovanovich Publishers, 1980).

_____, *Discourse and Context: A Sociocognitive Approach* (Cambridge: Cambridge University Press, 1998).

van Leeuwen, Theo, *Discourse and Practice: New Tools for Critical Discourse Analysis* (Oxford: Oxford University Press, 1998).

Wodak, Ruth & Paul Chilton (eds.), *A New Agenda in (Critical) Discourse Analysis* (Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1999).

زبان‌شناسی متن

(Text Linguistics)

کد درس: ۱۹

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: ساعت:	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
				پایه	نظری
				پایه	عملی
					نظری
					عملی
				تخصصی	نظری
					عملی
				اختیاری	نظری
					عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی	دارد	ندارد	
					آزمایشگاه:
					کارگاه
					سeminar

هدف: بررسی الگوهای و نظریه‌های مختلف در حوزه‌ی مطالعه‌ی متن و توان افزایی در تحلیل متن.

سرفصل: (۳۲ واحد)

در این درس، دستاوردها و نظریه‌های مختلف در حوزه‌ی مطالعه‌ی متن بررسی خواهد شد.

منابع پیشنهادی:

Beaugrande, Robert-Alain de & Wolfgang Ulrich Dressler, *Introduction to Text Linguistics* (London/ New York: Longman, ۱۹۸۱; German edition: Tübingen: Max Niemeyer Verlag, ۱۹۷۲).

Eggins, Suzanne, *An Introduction to Systematic Functional Linguistics*, ۲nd ed. (New York/ London: Continuum, ۲۰۰۴).

Halliday, Michael A. K., *Linguistic Studies of Text and Discourse*, vol. ۱, ed. Jonathan Webster (London/ New York: Continuum, ۲۰۰۲).

[& M. I. M. Mattiessen], *An Introduction to Functional Grammar* (London: Arnold, ۲۰۰۴).

Halliday, Michael A. K. & Ruqaiya Hasan, *Cohesion in English* (London/New York: Longman, 1971).

Halliday, Michael A. K. & M. I. M. Mattiessen, *Construing Experience through Meaning: A Language-based Approach to Cognition* (London/New York: Continuum, 1999).

Halliday, Michael A. K. & Johnathan J. Webster (eds.), *Continuum Companion to Systemic Functional Linguistics* (London/New York: Continuum, 2009).

Hoey, Michael, *Textual Interaction: An Interaction to Written Discourse* (London and New York: Routledge, 2001).

واجشناسی پیشرفته

(Advanced Phonology)

کد درس: ۲۰

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد:	نوع واحد	تعداد ساعت:	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
				پایه	نظری	عملی
					عملی	
				تخصصی	نظری	
					عملی	
				اختیاری	نظری	
					عملی	
اموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی	□	کارگاه	آزمایشگاه:	SEMINAR

هدف درس: هدف از این درس آشنایی با تجزیه و تحلیل مباحث روز واج‌شناسی با تاکید بر مقالات تحقیقی است.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

در این درس مباحث جدید واج‌شناسی در نظام آوای زبانهای مختلف تجزیه و تحلیل می‌شود.

منابع پیشنهادی:

Kisseberth, Charles (۱۹۷۰). On the functional unity of phonological rules. *Linguistic Inquiry* 1, ۲۹۱-۳۰۶.

Casali, Roderic (۱۹۹۷). Vowel elision in hiatus contexts: Which vowel goes? *Lingua* 72, ۴۹۳-۵۳۲.

McCarthy, John, and Alan Prince (۱۹۹۳a). Generalized Alignment. In G. Booij and J. v. Marle (eds.) *Yearbook of Morphology*. Dordrecht: Kluwer. ۷۹-۱۰۳.

McCarthy, John, and Alan Prince (۱۹۹۳b). Prosodic Morphology I: Constraint Interaction and Satisfaction, University of Massachusetts,

Amherst, and Rutgers University. Report RUCCS TR-7. [To appear, MIT Press, Cambridge, MA.]

McCarthy, John, and Alan Prince (1994). The emergence of the unmarked: Optimality in prosodic morphology. In M. González (ed.) *Proceedings of NELS 24*. Amherst, MA: GLSA. 222-279.

Pulleyblank, Douglas (1988). Vocalic underspecification in Yoruba. *LI* 19, 222-270.

Ito, Junko (1989). A prosodic theory of epenthesis. *NLLT* 7, 217-259.

Ito, Junko (1986). Syllable Theory in Prosodic Phonology. PhD dissertation, University of

Massachusetts, Amherst. [Published 1988. Outstanding Dissertations in Linguistics series. New York: Garland.]

Ito, Junko (1989). A prosodic theory of epenthesis. *NLLT* 7, 217-259.

Prince, Alan, and Paul Smolensky (1993). Optimality Theory: Constraint interaction in generative grammar, Rutgers University, New Brunswick, NJ. Report RUCCS TR-7. [To appear, MIT Press, Cambridge, MA.]

Dell, François and Mohamed Elmedlaoui (1989). Syllabic consonants and syllabification in Imdawn Tashlhiyt Berber. *Journal of African Languages and Linguistics* 9, 100-120.

Dell, François and Mohamed Elmedlaoui, 1988. Syllabic consonants in Berber: some new evidence. *Journal of African Languages and Linguistics* 10, 1-14.

Dell, François and Mohamed Elmedlaoui (1992). Quantitative transfer in the nonconcatenative morphology of Imdawn Tashlhiyt Berber. *Journal of Afroasiatic Languages* 7, 89-120.

Dell, François and Mohamed Elmedlaoui (1991). Consonant release in Berber (approx title). *Linguistics* vol. 52.

Everett, Daniel, and Lucy Seki (1989). Reduplication and CV skeletons in Kamaiurá. *Linguistic Inquiry* 17:227-251.

Truckenbrodt, Hubert (1990). Phonological Phrases: Their Relation to Syntax, Focus, and Prominence. Doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology.

Wilkinson, Karina. 1988. Prosodic structure and Lardil phonology. *Linguistic Inquiry* 19:325-324.

Ito, Junko, Armin Mester, and Jaye Padgett (1990). Licensing and underspecification in Optimality Theory. *LI* 26, 571-614.

Archangeli, Diana (1988). Aspects of underspecification theory. *Phonology* 5, 182-208.

Cohn, Abigail (1990). Phonetic and phonological rules of nasalization. PhD, UCLA, Los Angeles. Kiparsky, Paul (1981). Vowel harmony. MIT.

McCarthy, John, and Alan Prince (1990). Faithfulness and Reduplicative Identity. In J. Beckman, S. Urbanczyk and L. Walsh Dickey (eds.) *University of Massachusetts Occasional Papers in Linguistics UMOP 18*. Amherst, MA: GLSA. 249-284.

Lombardi, Linda (1990). Why Place and Voice are different: Constraint interactions and feature faithfulness in Optimality Theory. University of Maryland, College Park, MD.

Padgett, Jaye (1990). Feature classes. In J. Beckman, S. Urbanczyk and L. Walsh Dickey (eds.) *University of Massachusetts Occasional Papers in Linguistics UMOP 18*. Amherst, MA: GLSA. 580-621.

Ito, Junko, and Armin Mester (1987). The phonology of voicing in Japanese: Theoretical consequences for morphological accessibility. *LI* 14, 49-87.

Ito, Junko, Armin Mester, and Jaye Padgett (1990). Licensing and underspecification in Optimality Theory. *LI* 26, 571-614.

Lombardi, Linda (1991). Laryngeal Features and Laryngeal Neutralization. PhD Dissertation, University of Massachusetts, Amherst.

Pater, Joe (1991). *NC. In *North East Linguistics Society 26*: Graduate Linguistic Student Association, University of Massachusetts, Amherst. 227-239.

- Pater, Joe (1999). Austronesian nasal substitution and other NC effects. In R. Kager, H. v. d. Hulst and W. Zonneveld (eds.) *The Prosody Morphology Interface*. Cambridge: Cambridge University Press. 710-747.
- Beckman, Jill N. (1998). Positional Faithfulness. PhD dissertation, University of Massachusetts, Amherst. [ROA-224-1297.]
- Goldsmith, John (1990). *Autosegmental and Metrical Phonology*. Oxford and Cambridge, MA: Blackwell.
- Cohn, Abigail (1997b). A survey of the phonology of the feature [nasal]. *Working papers of the Cornell phonetics laboratory* 8. 141-203.

زبانشناسی آزمایشگاهی

(Experimental Linguistics)

کد درس: ۲۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

پیش‌نیاز: آشنایی و سابقه تحقیق با ترم افزارهای SPSS . PRAAT و در صورت امکان MATLAB آشنایی با شیوه تولید و ارزیابی بیکردهای گفتاری ، نوشتاری و دیداری است.

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ساعت:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
				پایه	عملی
				نظری	عملی
				تحصیلی	نظری
				اختیاری	عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی			
سمینار	کارگاه	آزمایشگاه:			

هدف درس: هدف از این درس آشنایی با یافته‌های زبان‌شناسی نظری در چارچوب رفتار اهل زبان و نحوه استفاده از بیکردهای گفتاری ، نوشتاری و دیداری و تجزیه و تحلیل آماری و ریاضی است.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت نظری)

این درس به ویژه بر جنبه‌های نظری و کاربردی یکی از مسائل زبانی تمرکز دارد و در یکی معرفی مباحث روز زبان‌شناسی آزمایشگاهی با تاکید بر مقالات تحقیقی است.

منابع پیشنهادی:

Al-Sulaiti, L. and E. Atwell (۲۰۰۶). The design of a corpus of contemporary Arabic.

International Journal of Corpus Linguistics ۱۱:۲، ۱۳۵-۱۷۱.

Assi, M. and M.H. Abdolhosseini (۲۰۰۰). Grammatical tagging of a Persian corpus.

- International Journal of Corpus Linguistics* 5(1), 69-81.
- Atkins, S. and J. Clear and N. Ostler (1992). Corpus design criteria. *Literary and Linguistic Computing*, 7(1), 1-18.
- Biber, D. (1992). *Representativeness in corpus design*. In G. Sampson and D. McCarthy , (2004) *Corpus Linguistics: Readings in a Widening Discipline*, (pp: 174-197). Continuum: New York, USA.
- Biber, D. (1992). Using register-diversified corpora for general language studies. *Computational Linguistics*, 19(2), 221-241.
- Bijankhan, M. And J. Sheykhzadegan and M.R. Roohani and Y. Samareh and M. Tebyani (1994). Farsi spoken language database: FARSDAT. Proceedings of 5th. International Conference on Speech Sciences and Technology (ICSTT), Perth: (2): 826-829.
- Bijankhan, M. et al. (2002). TFARSDAT: Telephone Farsi spoken language database. *EuroSpeech*, Geneva: (2): 1525-1528.
- Bijankhan, M. et al. (2004). The large Persian speech database. In *Proceedings of the 1st Workshop on Persian Language and Computer*, the University of Tehran, Tehran, Iran, pp. 149-150..
- Buckwalter T. (2005). Issues in Arabic orthography and morphology analysis, *Proceedings of the Workshop on Computational Approaches to Arabic Script-based Languages in conjunction with COLING 2004*, Switzerland.
- Cloeren J. (1999). *Tagsets*. In Halteren, H. V. (1999) *Syntactic Wordclass Tagging*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, the Netherlands.
- Douglas, F.M. (2002). The Scottish Corpus of texts and speech: problems of corpus design. *Literary and Linguistic Computing*. Vol. 18, No.1, 23-37.
- Kralik, Jan and M. Šulc (2005). The representativeness of Czech corpora. *International Journal of Corpus Linguistics* 10(3), 357-388.
- Kučera, K. (2002). The Czech National Corpus: Principles, design, and results. *Literary and Linguistic Computing*. Vol. 17, No.2, 245-247.
- Manning, C.D. and H. Schütze (1999). *Foundations of Statistical Natural Language Processing*. Cambridge: The MIT press.

Marcus, M.P. and B. Santorini, and M.A. Marcinkiewicz (۱۹۹۲). Building a Large Annotated Corpus of English: The Penn Treebank.

<http://citeseer.comp.nus.edu.sg/587575.html>.

زبان‌شناسی زبان‌های اشاره‌ای

(Sign Languages Linguistics)

کد درس: ۲۲

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ساعت:	نوع	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
			پایه	نظری	عملی
				عملی	نظری
				شخصی	نظری
				عملی	عملی
				اختیاری	نظری
				عملی	عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی			
					از مایشگاه: کارگاه سینار

هدف: توانمندسازی دانشجویان جهت درک گستردگی زبان گفتاری و اشاره، تعبیر نگرش به زبان اشاره و آشنایی با تفاوت‌ها و تشابه‌های زبان‌های اشاره. همچنین توانایی بررسی سطح‌های مختلف زبان اشاره.

سرفصل: (۳۲)

در این واحد، اصول زبان‌شناسی و کاربرد آن‌ها برای تحلیل زبان‌های اشاره ارائه می‌شود. ساختار طیف وسیعی از زبان‌های اشاره مطالعه می‌شود، این واحد جنبه‌های اصلی زبان اشاره (واژشناسی، صرف، نحو) را در بافت کاربرد بر می‌گیرد.

منابع پیشنهادی:

Boyes Braem, Penny & Sutton-Spence, Rachel, *The Hands are the Head of the Mouth* (Hamburg: Signum Press, ۲۰۰۱).

Liddell, S., *Grammar, Gesture and Meaning in American Sign Language* (Cambridge: Cambridge University Press, ۲۰۰۳).

Meier, R., K. Cormier & D. Quinto-Pozos, *Modality and Structure in Signed and Spoken Languages* (Cambridge: Cambridge University Press, ۲۰۰۳).

Sutton-Spence, R. & B. Woll, *The Linguistics of British Sign Language* (Cambridge: Cambridge University Press, 1999).

Taub S., *Language from the Body: Iconicity and Metaphor in American Sign Language* (Cambridge: Cambridge University Press, 2001).

Valli, C. & C. Lucas, *American Sign Language Linguistics* (Washington: Gallaudet University Press, 2002).

جامعه‌شناسی زبان

(Sociolinguistics)

کد درس: ۲۳

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احداً ساعت:	تعداد واحد:	جبرانی	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:
			پایه	نظری عملی	
			تخصصی	نظری عملی	
			اختیاری	نظری عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐	سینار ☐ آزمایشگاه ☐	کارگاه ☐	آزمایشگاه: ☐	سمینار ☐	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐

هدف: آشنایی با دیدگاه‌ها و مسائل مطرح در حوزه‌ی جامعه‌شناسی زبان

سرفصل: (۳۲ ساعت)

بررسی مسائل جدید در زمینه‌های گونه‌های زبانی (لهجه، گویش اجتماعی و منطقه‌ای، گویه، سبک)، دوزبانگی، چندزبانگی و رمزگردانی، دوزبان گونگی، بیجنس و کرونول؛ رابطه‌ی متغیرهای اجتماعی و زبان (طبقه‌ی اجتماعی، سن، جنس، تحصیلات)؛ ادب و همبستگی؛ سیاست زبان؛ جامعه‌شناسی زبان انتقادی؛ و زبان‌شناسی فضایی.

منابع پیشنهادی:

بی‌من، ویلیام آ. زبان، مترجم و قدرت در ایران، ترجمه‌ی رضا ذوق‌دار مقدم (تهران: نشر نی، ۱۳۸۱).

پاک‌نهاد جبروتی، مریم، فرادستی و قروdestی در زبان: تابراکی جنسی در ایران (تهران: گام نو، ۱۳۸۱).

مدرسی، یحیی، درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان (تهران: مؤسسه‌ی مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۹۱).

Duranti, Alessandro (ed.), *A Companion to Linguistic Anthropology* (Malden, MA/ Oxford/Victoria: Blackwell Publishing, ۲۰۰۷).

Hudson, Richard, *Sociolinguistics*, ۲nd ed. (Cambridge: Cambridge University Press, ۱۹۹۶).

Llamas, Carmen, Louise Mullany & Peter Stockwell (eds.), *The Routledge Companion to Sociolinguistics* (London/ New York: Routledge, Taylor & Francis Group, ۲۰۰۸).

Stockwell, Peter, *Sociolinguistics: A Resource Book for Students*, ۲nd ed. (London/ New York: Routledge, Taylor & Francis Group, ۲۰۰۸).

Wardhaugh, Ronald, *An Introduction to Sociolinguistics*, ۳rd ed. (Malden, MA/ Oxford/ Victoria, Australia: Blackwell Publishing, ۲۰۱۰).

معناشناسی واژگانی و بازنمایی موضوعها

(Lexical Semantics and Argument Realization)

کد درس: ۲۴

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: -

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: تعداد ساعت:	نوع واحد	جبرانی نظری	دروس پیشنهادی:
			عملی	نظری
			عملی	پایه
			عملی	نظری
			عملی	تخصصی
			عملی	اختیاری
			عملی	
اموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐	سفر علمی ☐			
سمینار ☐	کارگاه ☐			آزمایشگاه: ☐

هدف درس: هدف از این درس آشنایی با معنای واژگانی، ساختار موضوعی، نظریات نوین ارائه شده در این زمینه است.

سفرفصل درس: (۳۲ ساعت نظری)

این درس به بررسی نحوه تجلی و بازنمایی موضوعها به صورت گروههای اسمی در نحو و تعامل معنی و نحو می برد.
از دارد.

منابع پیشنهادی:

Ramchand, Gilian Catriona (۲۰۰۸) *Verb meaning and the Lexicon: A first Phase Syntax*. Cambridge: Cambridge University Press.

Levin, B. and M. Rappaport Hovav (۲۰۰۵). *Argument Realization*. Cambridge University Press: Cambridge, UK.

Blume, K. (۱۹۹۸). "A Contrastive Analysis of Interaction Verbs with Dative Complements", *Linguistics* ۷۶, ۲۵۳-۲۸۰.

Dik, S.C. (1997). *The Theory of Functional Grammar*. Part 1: The Structure of the Clause, Mouton de Gruyter, Berlin. Chapter 7. (Second, revised edition edited by K. Hengeveld).

Dowty, D. R. (1991). "Thematic Proto-Roles and Argument Selection", *Language* 67, 847-879.

Fillmore, C.J. (1971). The Grammar of Hitting and Breaking , in R. Jacobs and P.

Rosenbaum, *Readings in English Transformational Grammar*, Ginn, Waltham, MA, 120-127.

Grimshaw, J. (1990). [1992] "Semantic Structure and Semantic Content in Lexical

Representation", in J. Grimshaw Words and Structure, CSLI Publications, Stanford, CA, 70-89.

Harley, H. (2007). "Possession and the Double Object Construction", in P. Pica and J. Rooryck, eds. *Linguistic Variation Yearbook* 7, John Benjamin, Amesterdam, 31-71.

Levin, B. (1999). "Objecthood: An Event Structure Perspective", CLS, Part 1, 223-247.

Rappaport Hovav, M. and B. Levin. (1998). "Building Verb Meaning", in M. Butt and E. Geuder, eds., *The Projection of Arguments: Lexical and Computational Factors*, CSLI Publication.

مسائل میان رشته‌ای

(Interdisciplinary Issues in Linguistics)

کد درس: ۲۵

تعداد واحد: ۲

بیشتر نیاز:

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: ساعت:	نوع واحد:	چیرانی	نظری	عملی	دروس پیش‌نیاز:
اموزش تكمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی	□	پایه	نظری	عملی
آزمایشگاه:	کارگاه	سینما	□	تحصیلی	عملی	عملی
SEMINAR	WORKSHOP	TRIP	□	EXPERIMENTAL	THEORETICAL	PRACTICAL

هدف درس: هدف از این درس آشنایی عمیق و کامل دانشجویان با یکی از زیرشاخه‌های زبان‌شناسی (نحو یا معناشناسی) و رابطه آن با سایر زیرشاخه‌ها از جمله معنا، اجشناسی، ساختواره است.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت نظری)

در این درس به بررسی حوزه نحو و یا معناشناسی و تعامل آن با سایر بخش‌های دستور زبان پرداخته می‌شود.

منابع:

بررسی و تجزیه و تحلیل حدود ۱۶ مقاله منتشر شده در مجلات معتبر علمی و پژوهشی با موضوع رابط

زیرشاخه‌های زبان‌شناسی

زبانشناسی شناختی

(Cognitive Linguistics)

کد درس: ۲۶

تعداد واحد: ۲

نوع درس: نظری
پیش‌نیاز: -

عنوان درس: به فارسی:	تعداد احد: ساعت:	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
				پایه	عملی
					نظری
					عملی
				تخصصی	نظری
					عملی
				اختیاری	نظری
					عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐				
سمینار ☐	کارگاه ☐				آزمایشگاه ☐

هدف درس: هدف از این درس آشنایی با چارچوب کلی رویکرد نوین شناختی به زبانشناسی و مسائل زبانی است. در این درس دانشجو با رابطه میان ساخت زبانی و ساخت مفهومی آشنا خواهد شد.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت نظری)

از جمله مقاهم بنيادی در این رویکرد طبقه بندی و مفهوم سازی از جهان است. اين درس به معرفی نظریات چندی در خصوص طبقه بندی و نحوه نگاه به مسائل زبان و زبانشناسی از منظر شناختی میپردازد. در این درس استعاره و اهمیت آن در تفکر بشر و نیز به ساخت زبانی، مفهوم فضا و سببیت سورد بررسی قرار میگیرند.

منابع پیشنهادی:

Croft, W. (۲۰۰۳). From dioms to Constructions. In William Croft and Alan Cruse (eds.), Cognitive Linguistics, chap ۹. Cambridge: Cambridge University Press.

- Diessel, H. (1997). Verb-first Constructions in German. In M. Verspoor, L.K. Dong, and E. Sweetser (eds.), *Lexical and Syntactical Constructions and the Construction of Meaning*, 51-78. Amsterdam: John Benjamins.
- Diessel, H. (1999). *Demonstratives: Form, Function, and Grammaticalization*. [Typological Studies in Language 52]. Amsterdam: John Benjamins. Chap. 5.
- Diessel, H. (2002). The Relationship between Demonstratives and Interrogatives. *Studies in Language* 77: 625-650.
- Evans, Vyvyan & Melanie Green, *Cognitive Linguistics: An Introduction* (Edinburgh: Edinburgh University Press, 2001).
- Fauconnier, Gilles, *Mental Spaces: Aspects of Meaning Construction in Natural Language* (Cambridge: Cambridge University Press, 1995; first published by MIT, 1985).
- Fauconnier, Gilles & Mark Turner, *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities* (New York: Basic Books, 2002).
- Johnson, Mark, *The Body in the Mind: The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason* (Chicago/ London: The University of Chicago Press, 1987).
- Lakoff, George & Mark Johnson, *Metaphors We Live By* (Chicago/ London: The University of Chicago Press, 1980).
- _____, *Philosophy in the Flesh: The Embodied Mind and Its Challenge to Western Thought* (New York
- Lakoff, G. & M. Johnson. (1980). *Metaphors We Live by*. Chicago: Chicago University Press, 7-70.
- Lucy, A. John. (1992). Language Diversity and Thought. A Reformulation of the Linguistic Relativity Hypothesis. Cambridge: Cambridge University Press, 28-62.
- Taylor, J.R. (2002). *Cognitive Grammar*, 7-11. Oxford: Oxford University Press.
- Taylor, J.R. (1998). Syntactic Constructions as Prototype Categories. In M. Tomasello (ed.), *The New Psychology of Language*, 177-202. Mahwah: Lawrence Erlbaum.

Ungerer, F. & H. J. Schmid. (۱۹۹۷). *An Introduction to Cognitive Linguistics*.
Harlow: Longman. Pages ۱-۱۸۱, ۲۰۰-۲۱۸.

صرف پیشرفته

(Advanced Morphology)

کد درس: ۲۷

تعداد واحد: ۲

- پیش‌نیاز:

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ساعت:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
			پایه	نظری	عملی
				عملی	نظری
				شخصی	نظری
				اختیاری	عملی
اموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی	آزمایشگاه	کارگاه	SEMINAR

هدف درس: هدف از این درس آشنایی با آراء مطرح شده در خصوص صرف از یک سو، و بررسی نظریات جدید صرفی با تأکید بر مباحث مطرح شده در نظریه صرف توزیع شده و ارتباط آن با نظریه کمینه از سوی دیگر است.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت نظری)

منابع پیشنهادی:

Alexiadou, A. (۲۰۰۴). "Inflection Class, Gender and DP Internal Structure," In Muller , G, L. Gunkel, and G. Zifonun. *Exploration in Nominal Inflection*, ۲۱-۴۹. Berlin: Mouton de Gruyter

Aronoff, M. (۱۹۷۶). *Word Formation in Generative Grammar*. (۱۹۷۶). Linguistic Inquiry monograph, ۱. Cambridge: MIT Press.

Baker, M. (۱۹۸۸). *Incorporation: A theory of grammatical function changing*. Chicago: University of Chicago Press.

Chomsky, N. (۱۹۷۲). "Remarks on Nominalization", In R. A. Jacobs and P. S. Rosenbaum, eds., *Reading in English Transformational Grammar*, ۱۸۴-۲۲۱. Ginn and Co., Waltham, Mass.

- Chung, I. (۲۰۰۹). "Suppletive Verbal Morphology in Korean and the Mechanism of Vocabulary Insertion," *Journal of Linguistics*, ۴۵: ۵۳۳-۵۶۷.
- Culy, C. (۱۹۸۰)."The complexity of the Vocabulary of Bambara", *Linguistics and Philosophy* ۳: ۲۴۰-۲۵۱.
- DiSciullo, A. M, and E. Williams. (۱۹۸۷). *On the Definition of Word*. Linguistic Inquiry Monograph, ۱۲. Cambridge: MIT Press.
- Hale, M. (۱۹۷۳). "Prolegomena to a Theory of Word Formation," *Linguistic Inquiry* ۴: ۲-۱۷.
- Hale, M. (۱۹۹۰). "An Approach to Morphology.: NELS (North Eastern Linguistics Society) ۲۰: ۱۰۰-۱۸۴.
- Halle, M, and A. Marantz. (۱۹۹۷). Distributed Morphology and the Pieces of Inflection. In *The view from Building ۷: Essays on linguistics in honor of Sylvain Bromberger*, ed. by Kenneth Hale and Samuel Jay Keyser, ۱۱۱-۱۷۷. Cambridge: MIT Press.
- Halle, M, and A Marantz. (۱۹۹۴). Some key features of Distributed Morphology. In *Papers on phonology and morphology*, ed. by Andrew Carnie and Heidi Harley, with Tony Bures, ۲۷۰-۲۸۸, MIT Working Papers in Linguistics ۲۱. Cambridge.: MIT, Department of Linguistics and Philosophy,MITWPL.
- Marantz, A. (۱۹۸۸). "Clitics, Morphological Merger, and the Mapping to Phonological Structure," In M. Hammond and M. Noonan (eds.) , *Theoretical Morphology*, pp. ۲۰۳-۲۷۰. San Diego: Academic Press.
- Marantz, A. (۱۹۸۹). "Clitic and Phrase Structure," In Baltin, M. and A. S. Kroach. *Alternative Conception of Phrase Structure*. (eds) pp. ۹۹-۱۱۷. Chocago: The University of Chicago Press.
- Preminger, O. (۲۰۰۹). "Breaking Agreements: Distinguishing Agreement and Clitic Doubling by Their Failures," *Linguistic Inquiry* ۴۰: ۶۱۹-۶۶۶.
- Pullum, G. F, and A. M. Zwicky. (۱۹۹۲). "A Misconceived Approach to Morphology.", WCCOL ۱۰.
- Selkirk, E. (۱۹۸۲). *The Syntax of Words*. Cambridge: MIT Press.

نحو زبان فارسی

(Persian Syntax)

کد درس: ۲۸

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع درس: نظری

دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	نوع	تعداد واحد:	عنوان درس:
عملی					وزارت معلم. انجمن فارسی:
نظری	پایه				فارسی
عملی					فرانز
نظری	تخصصی				آموزش عالی
عملی					دانشگاه آزاد اسلامی
نظری	اختیاری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: دارد		ندارد		سفر علمی	
☐		☐		☐	
سمینار		کارگاه		آزمایشگاه	

هدف درس: هدف از این درس آشنایی با تحقیقات نسبتاً جدید در مورد ساخت نحوی زبان فارسی است.

سرفصل درس: (۳۲ واحد)

در این درس تحلیل‌های مختلفی از ساختارهای متنوعی از زبان فارسی در قالب روایات مختلفی از نظریه کلی اصول و پارامترها مورد بررسی قرار می‌گیرند. محتوای این درس با انتشار آثار جدید قابل تغییر خواهد بود.

منابع پیشنهادی:

Darzi, A. (۲۰۰۹). Subjunctive-Negation Interaction in Persian. paper presented at the ۱۸th International Congress of Linguists.

Folli, R., H. Harley, and S. Karimi. (۲۰۰۵). "Determinants of Event Type in Persian Complex Predicates," *Lingua* ۱۱۵: ۱۳۶۵-۱۴۰۱.

Megerdoomian, K. and S. Ganjavi. Against optional Wh-Movement.

Karimi, S. (۲۰۰۵). *A minimalist approach to Scrambling. Evidence from Persian*. Berlin/New York: Mouton De Gruyter.

Karimi, S. "Raising and Control Constructions in Persian," To appear in
Karimi, S; V.

Samiian and D. Stilo (eds.,) *Aspects of Iranian Linguistics*, Cambridge
Scholars Publishers Ltd.

Karimi, S. Taleghani, A. (۱۳۹۷). "Looking Alike is not Being Alike, A Story
of Argumentand Adjunct wh-constructions in Persian". Paper presented at the
Western coast Conference on Linguistics(WCCOL), Tucson, Arizona.

Karimi-Doostan, G. (۱۳۹۰). Light Verbs and Structural Case. *Lingua*
۱۱۰, ۱۷۲۷-۱۷۰۷.

Samvelian, P. (۱۳۹۰). The Ezafe Construction in Iranian Languages and the
Internal Structure of the NP, *First International Conference on different
aspects of Iranian Linguistics*, Leipzig.

Teleghani, A. H. (۱۳۹۸). *Modality, Aspect and Negation in Persian*.
Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

نحو پیشرفته

(Advanced Syntax)

کد درس: ۲۹

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: -

نوع درس:

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ساعت:	نوع واحد:	جبرانی نظری	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:
			پایه	نظری عملی	
			شخصی	نظری عملی	
			اختیاری	نظری عملی	
اموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی	ندارد کارگاه آزمایشگاه	نمایندگان			

هدف درس: هدف از این درس آشنایی با مباحث پیشرفته در زمینه نحو با تمرکز بر نظریه کمینه گر است.

سرفصل درس: (۳۲)

در این درس تحولات نظریه کمینه گرا و مقاهم و تحلیلهای جدید از ساختهای مختلف دستوری ارائه شد. محتوای درس با حاب آثار جدید تغییر خواهد کرد.

منابع پیشنهادی:

Chomsky, N. (۱۹۹۵). *The Minimalist Program*. The MIT Press.
(Chapter ۴) *The post-MP framework*

Chomsky, N. (۲۰۰۰). Minimalist Inquiries: The Framework. In R. Martin, D. Michaels and J. Uriagereka eds. *Step by Step: Essays in Minimalist Syntax in Honor of Howard Lasnik*. Cambridge, Mass.: The MIT Press.

Chomsky, N. (۲۰۰۱). Derivation by Phase. In M. Kenstowicz ed., *Ken Hale: A Life in Language*. Cambridge, Mass.: The MIT Press.

Roberts, I. G.. (1982). Agreement Parameters and the Development of English Modal Auxiliaries. *Natural Language and Linguistic Theory* 1, 1.

Biberauer T. and I. Roberts. (1990). Changing EPP Parameters in the History of English: Accounting for Variation and Change. *English Language and Linguistics* 9.

Fernandez-Soriano, O. (1999). Two Types of Impersonal Sentences in Spanish: Locative and Dative Subjects. *Syntax* 2, 2.

Alexiaddou, A. and E. Anagnostopoulou. (1998). Parameterizing AGR: word order, V-movement and EPP-checking. *Natural Language and Linguistic Theory* 17.

Bošković, Ž. (2002). A-movement and the EPP. *Syntax* 5, 5.

Epstein, S. D., A. Pires, and T. D. Seely. (2000). EPP in T: More Controversial Subjects. *Syntax* 3, 3.

Ghomeshi, Jila. 2001. Control and thematic agreement. *Canadian Journal of Linguistics* 26:9–40.

Haegeman, Liliane. (1990). *The syntax of negation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hornstein, Norbert. (1999). Movement and control. *Linguistic Inquiry* 29, 79–97.

Hornstein, Norbert. (2002). On control. In *Minimalist syntax* (ed.), by Randall Hendrick, 1–81. Oxford: Blackwell.

Landau, I. (2002). Movement out of control. *Linguistic Inquiry* 32, 471–498.

Landau, I. 2004. The scale of finiteness and the calculus of control. *Natural Language and Linguistic Theory* 22, 811–878.

Landau, I. (2007). Severing the distribution of PRO from case. *Syntax* 9, 102–120.

Landau, I. 2008. Movement resistant Aspects of Control. In:

Dubinsky, S., Davies, W.D. (eds.), *New Horizons in the Grammar of Raising and Control*. Springer, Dordrecht

Lasnik, H. (1991). A Note on the EPP. *Linguistic Inquiry* 21.

Lasnik, H. and M.-K. Park. (1993). The EPP and the Subject Condition under Sluicing. *Linguistic Inquiry* 21.

Landau, I. (1990). EPP Extensions. Ms., Ben Gurion University.

Holmberg, A. and U. Nikanne. (1993). Expletives, Subjects, and Topics in Finnish. In P. Svenonius (ed.) , *Subjects, Expletives, and the EPP*. Oxford: Oxford University Press.

Kiss, K. E. (1993). The EPP in a Topic-Prominent Language. In P. Svenonius ed. *Subjects, Expletives, and the EPP*. Oxford: Oxford University Press.

Roberts, I. and A. Roussou. (1993). The Extended Projection Principle as a Condition on the Tense Dependency. In P. Svenonius ed. *Subjects, Expletives, and the EPP*. Oxford: Oxford University Press.

Svenonius, P. 1993. Subject Positions and the Placement of Adverbials. In P. Svenonius ed. *Subjects, Expletives, and the EPP*. Oxford: Oxford University Press.

مردم‌شناسی زبان

Anthropological Linguistics

کد درس: ۳۰

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع درس:

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: تعداد ساعت:	نوع واحد:	جبرانی پایه تخصصی اختیاری	نظری عملی نظری عملی نظری عملی نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی از مایشگاه: کارگاه سمینار	ندارد	نوع واحد			

هدف: بررسی الگوهای مختلف در حوزه‌ی مردم‌شناسی زبان، بویژه در حوزه‌ی گفتار مردمانی با فرهنگ‌های متنوع.

سرفصل: (۳۲ ساعت)

در این درس، الگوهای مختلف درباره‌ی مسائل زبانی مختلف مربوط به مردم بررسی خواهد شد، از جمله: گویه‌ها، رمزگردانی، حرکت‌ها دستو صورت، زبان و دین، هوبت، اجتماعی‌شدن زبان، سوتعبیر، نابرابری، ...

منابع پیشنهادی:

Duranti, Alessandro (ed.), *A Companion to Anthropology* (Malden, MA/Oxford/ Australia: Blackwell Publishing, ۲۰۰۶).

Foley, William A., *Anthropological Linguistics: An Introduction* (Oxford: Blackwell Publishers, ۱۹۹۷).

مطالعات ناشتوانی

Deafhood Studies

گد دوسرہ:

٢- عدد واحد:

- ٢ -

نوع درس: تعلیمی

عنوان درس: به فارسی:	تعداد احد: نوع واحد	تعداد ساعت:	دروس پیشنهادی:
			نظری
			عملی
			نظری
			پایه
			عملی
			نظری
			تخصصی
			عملی
			نظری
			اختیاری
			عملی

هدف: معرفی سیر تحول مطالعات ناشنوایی در طول تاریخ.

سی فصل : (۳۲ ساعت)

ضروری بر تاریخ مطالعات ناشنویی در جهان، بین‌النهرینی دو موج تاریخی مختلف آن:

متابع پیشنهادی:

deLadebat, L. (1810) *A Collection of the Most Remarkable Definitions and Answers of Massieu and Clerc* (London: Cox and Baylis, 1810, republished in Liege, Belgium: Centre Robert Dresse, 1997).

Fischer, R. & H. Lane (eds.), *Looking Back: A Reader on the History of Deaf Communities and Their Sign Languages* (Hamburg: Signum, 1995).

Ladd, Paddy, *Understanding Deaf Culture: In search of Deafhood* (Clevedon: Multilingual Matters, 2000).

Lane, H., *When the Mind Hears* (New York: Random House, 1985).

Van Cleve, J. (ed.), *Deaf History Unveiled* (Washington: Gallaudet University Press, 1993).

زبان‌شناسی رایانشی

Computational Linguistics

کد درس: ۳۲

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: ساعت:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
					عملی
				پایه	نظری
					عملی
				تخصصی	نظری
					عملی
				اختیاری	نظری
					عملی
آموزش تکمیلی علمی: دارد	☐	ندارد	☐	سفر علمی	
سمینار	☐	کارگاه	☐	آزمایشگاه	

هدف: آشنایی با مبانی و بروهش‌های جدید در حوزه‌ی زبان‌شناسی رایانشی.

سرفصل: (۳۲ ساعت)

- معرفی مبانی زبان‌شناسی رایانشی و حوزه‌های مختلف آن;

- معرفی الگوهای جدید در حوزه‌ی زبان‌شناسی رایانشی: هوش مصنوعی، ترجمه‌ی کامپیومنیک، دادگانها و بیکرهای زبانی و نرم‌افزارهای مربوط، نرم‌افزارهای برداش آوایی زبان و دستوری زبان، ....

منابع پیشنهادی:

Halliday, Michael A. K., *Computational and Quantitative Studies*, vol. ۶, ed. Jonathan Webster (London/ New York: Continuum, ۲۰۰۵).

Mitkov, Ruslan, *The Oxford Handbook of Computational Linguistics* (Oxford: Oxford University Press, ۲۰۰۵)

Eijck, Jan van & Christina Unger, *Computational Semantics with Functional Programming* (Cambridge: Cambridge University Press, ۲۰۱۰).

Clark, Alexander, Chris Fox & Shalom Lappin. *The Handbook of Computational Linguistics and Natural Language Processing* (Malden, M.A./ Oxford/ Victoria: Wiley-Blackwell, ٢٠١٠).

Hausser, Roland R., *Foundations of Computational Linguistics: Human-Computer Communication in Natural Language* (Springer, ٢٠١٢).

فرهنگ‌نگاری

Lexicography

کد درس: ۳۳

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع درس: نظری

عنوان درس: به فارسی:	تعداد واحد: ساعت:	نوع واحد	جبرانی	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:
				پایه	نظری عملی
					نظری عملی
				تخصصی	نظری عملی
				اختیاری	نظری عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی	ندارد				
					آزمایشگاه: کارگاه سینیار

هدف: ایجاد توانایی لازم برای تهیه و تدوین فرهنگ‌های مختلف با استفاده از روی کردها و ابزارهای علمی تدوین

سرفصل: (۳۲ ساعت)

- آشنایی با انواع فرهنگ‌ها (اعم از یکزبانه، دوزبانه، و چندزبانه، فرهنگ‌های عمومی و تخصصی,...)

- آشنایی با بخش‌های تشکیل‌دهنده‌ی فرهنگ (اعم از خردساختار و کلان‌ساختار)

- آشنایی با شیوه‌های مختلف تدوین فرهنگ

- آشنایی با شیوه‌های مختلف ارائه‌ی اطلاعات (معنایی، کاربردشناختی، دستوری، ...) در فرهنگ

- آشنایی با انواع پیکره‌های زبانی و کاربرد آن‌ها در فرهنگ‌نگاری

منابع پیشنهادی:

Jackson, H., *Lexicography: An Introduction* (London/ New York: Routledge, ۲۰۰۲).

Landau, S. I., *Dictionaries: The Art and Craft of Lexicography* (Cambridge: Cambridge University Press, ۱۹۸۴[۲۰۰۱]).

Sterkenburg, P. V., *A Practical Guide to Lexicography* (Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, ۲۰۰۳).

اصطلاح‌شناسی

Terminology

کد درس: ۳۴

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: -

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: تعداد ساعت:	نوع واحد:	جبرانی پایه تخصصی	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:
آموزش تكمیلی عملی: دارد سفر علمی	ندارد				
سعینار آزمایشگاه: کارگاه					

هدف: ایجاد توانایی لاز برای شناسایی و ساخت اصطلاح‌های تخصصی در حوزه‌های مختلف علمی و فنی و با معادل گزینی برای واژه‌ها و اصطلاح‌های تخصصی بیگانه در زبان فارسی

سرفصل: (۳۲ ساعت)

و تمایز آن از واژه و گروه نحوی (term). آشنایی با مفهوم اصطلاح

- بررسی جنبه‌های مختلف اصطلاح (اعم از زبانی، شناختی، و ارتباطی)

- آشنایی با مکاتب مختلف اصطلاح‌شناسی

- آشنایی با مهم‌ترین مباحث نظری مطرح در حوزه‌ی اصطلاح‌شناسی

منابع پیشنهادی:

Cabré, M. T., *Terminology: Theory, Methods and Applications* (Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, ۱۹۹۰).

Sager, J. C., *A Practical Course in Terminology* (Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, ۱۹۹۰).

Temmerman, R., *Towards New Ways of Terminology Description: The Sociocognitive Approach* (Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, ٢٠٠٠).

زبان‌شناسی تاریخی تطبیقی

Comparative-Historical Linguistic Issues

کد درس: ۳۵

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: -

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: تعداد ساعت:	نوع واحد:	جبرانی پایه تخصصی اختیاری	نظری عملی نظری عملی نظری عملی نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه: کارگاه ☐ سمینار ☐					

هدف: ایجاد مهارت لازم در دانش‌جویان برای انجام پژوهش‌های تاریخی و تطبیقی در حوزه‌ی زبان‌شناسی، با استفاده از روش‌های نوین بررسی تطبیقی زبان‌ها.

سرفصل: (۳۲ ساعت)

آشنایی با سیر تحول علم زبان‌شناسی و حوزه‌های مختلف آن از سده‌ی نوزدهم تا عصر حاضر؛

- آشنایی با روش‌های نوین بررسی تاریخی زبان‌ها؛

- آشنایی با شیوه‌های مختلف انجام پژوهش‌های مقایسه‌ای و تطبیقی در زبان‌های مختلف.

منابع پیشنهادی:

Luraghi S. & V. Bubenik, *The Continuum Companion to Historical Linguistics* (New York: Continuum International Publishing Group, ۲۰۱۰).

Trask R. L., *Historical Linguistics* (London: Arnold, ۱۹۹۶, ۲۰۰۳).

ادبیات از دیدگاه زبان‌شناسی

Literature from the Viewpoint of Linguistics

کد درس: ۳۶

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: -

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد:	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
			پایه	نظری	عملی
				عملی	عملی
				تخصصی	نظری
				اختیاری	عملی
				اختیاری	نظری
					عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	سفر علمی			
سمینار	کارگاه	از مایشگاه:			

هدف: آشنایی با نظریه‌های و روش‌های زبان‌شناسی بررسی ادبیات.

سرفصل: (۳۲ ساعت)

معرفی آخرین نظریه‌ها و روش‌های زبان‌شناسی بررسی و تحلیل متن‌های ادبی، و توان افزایی در تحلیل ساختاری، نشانه‌شناسی و فرهنگی اجتماعی متن‌های ادبی.

منابع پیشنهادی:

- پایندده، حسین، گفتمان نقد: مقالاتی در نقد ادبی، ویرایش ۲ (تهران: انتشارات نیلوفر، ۱۳۹۰).
- سحودی، فرزان (گردآورنده)، ساخت‌گرایی، پسا‌ساخت‌گرایی و مطالعات ادبی (تهران: بروهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی، ۱۳۸۰).
- _____ نشانه‌شناسی و ادبیات (تهران: انتشارات فرهنگ کاوش، ۱۳۸۴).
- صفوی، کورش، از زبان‌شناسی به ادبیات، جلد اول: نظم (تهران: نشر چشم، ۱۳۷۳؛ تهران: بروهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی، ۱۳۸۰).
- _____ از زبان‌شناسی به ادبیات، جلد دوم: شعر (تهران: بروهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی، ۱۳۸۰).

Stockwell, Peter, *Cognitive Poetics: An Introduction* (London/ New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 1997).

Turner, Mark, *The Literary Mind* (New York/ Oxford: Oxford University Press, 1997).

زبان‌شناسی قضایی

Forensic Linguistics

گد درس: ۳۷

٣ تعداد واحد:

- نیشن تھاڑی:-

نوع درس: تئاتری

عنوان درس به فارسی:	تعداد احد: نوع واحد	تعداد ساعت: ساعت	درست پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	
			عملی			
			نظری	پایه		
			عملی			
			نظری	تخصصی		
			عملی			
			نظری	اختیاری		
			عملی			

هدف: آشنایی با زیان‌شناسی قضایی و معرفی آخرین دستاوردها در این حوزه

س فصل : (٣٢ ساعت)

در این درس، الگوها و پژوهش‌های مختلف زبان‌شناسی فضایی معرفی خواهد شد؛ جریان زبانی دادگاهها و نهادهای رسیدگی به جرم، شهادت، صحت و سقم گفته‌ها، تشخیص صدا، جعل نام و لوگو، تبعیض در جریان رسیدگی به پرونده‌ها، قوهست، حنست و ... همچنین آخوندگان، دهانه، دهانه دار، دهانه بزرگ، دهانه بزرگ دارند.

منابع مشترکاً

Cotterill, Janet (ed.), *Language in the Legal Process* (London; Palgrave-Macmillan, 1995).

Coulthard, Malcolm & Alison Johnson, *An Introduction to Forensic Linguistics: Language in Evidence* (London/ New York: Routledge Taylor & Francis Group, 2008).

Gibbons, John, *Forensic Linguistics: An Introduction to Language in the Justice System* (Malden, MA/ Oxford/ Melbourne/ Berlin: Blackwell Publishing, 2007).

Olsson, John, *Forensic Linguistics: An Introduction to Language, Crime and the Law* (London/New York: Continuum, 2004).

¹⁰ _____, *Word Crime: Solving Crime through Forensic Linguistics* (London/ New York: Continuum, 1999).

Schane, Sanford, *Language and the Law* (London/ New York: Continuum, ۲۰۰۷).

Stygall, Gail, *Trial Language: Differential Discourse Processing and Discursive Formation* (Amsterdam/ Philadelphia, John Benjamins Publishing Company, ۱۹۹۴).

Shuy, Roger W., *Language Crimes: The Use and Abuse of Language Evidence in the Courtroom* (Cambridge, Mass./ Oxford: Blackwell, ۱۹۹۳, ۱۹۹۶).

درس آزاد

(Free course)

کد درس: ۳۸

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز:

نوع درس: نظری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ساعت:	نوع واحد	جبرانی پایه	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:	
					تخصصی	اختیاری
آموزش تکمیلی عملی: دارد	ندارد	☐	سفر علمی	☐		
سمینار	کارگاه	☐	آزمایشگاه	☐		

هدف: عنوان، موضوع و استاد درس توسط شورای گروه تعیین و تصویب می‌گردد.

سرفصل: (۳۲ ساعت)

استاد درس موظف است قبل از آغاز نیمسال سرفصل و منابع درس را برای تصویب در شورای گروه به مدیر گروه تحويل نماید و مدیر گروه موظف به طرح و بی‌گیری تصویب سرفصل در شورای گروه قبل از شروع نیمسال مربوطه است.

این برنامه درسی ماموریت کارگروه ویژه به آقای دکتر غلامحسین کریمی دوستان
و کسب نظر از اساتید دانشگاه تهران در جلسه به منظور بازنگری سرفصل
مصطفوب قبلی این رشته در وزارت علوم تحقیقات و فناوری و با استفاده از
سرفصل های پیشنهادی از سوی دانشگاه های تهران، دانشگاه علامه طباطبائی،
دانشگاه الزهرا (س) تدوین گردید.

